

བོད་ཀྱི་མ་འོངས་འགན་སྲུང་།

— སྲུགས་དམིགས་ཡིག་ཆ། —

བཀའ་ལག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ། ༢༠༢༡ ནས་ ༢༠༢༢

བོད་མིའི་སློབ་འཛུགས།

Published in 2023

© **The Kashag**

Central Tibetan Administration

Gangchen Kyishong, Dharamshala

ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་

སྤྱི་སྤྱོད་མ་དང་བཞུགས།

ཉུང་མ་མཉམ་སྦྲུངས།

གོ་མ་མཉམ་སྦྲུངས།

བཀའ་ཉམས་སྤྱོད་མ་དང་བཞུགས། | ༢༠༢༡ ལོ་ ༢༠༢༢

བོད་མིའི་སྤྱོད་མ་ལུགས།

དཀར་ཆག

མིང་སྐྱོད་གི་ཆེད་བརྒྱུད།

༡

ལག་བསྟར་བྱེད་སྐོར་སྐྱོད་བཟུངས།

༢

ཐོད་ཀྱི་གལ་གནད་སྐོར།

༣

༡། ས་ཁམས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཐོད་ཀྱི་གལ་གནད།

༤

༢། ཐོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གལ་གནད།

༡༠

༣། ཐོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་གི་གལ་གནད།

༡༠

༤། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཐོད་ནང་ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཙམ་མེད་ཀྱི་སྲིད་བྱུངས།

༡༡

༡། རིག་གཞུང་ཙམ་མེད།

༡༡

༢། ལྷ་སྤྱང་དམ་འགྲུ།

༡༢

༣། གནས་ཚུལ་སྤངས་འཛིན།

༡༢

༤། མི་མེད་སླེལ་ལུག་འིང་ལུགས་ཀྱི་གཏན་སྲོད་སློབ་གྲྭ།

༡༢

༥། ཚོས་ལུགས་ཆབ་སྲིད་ཅན་དུ་སྐྱུར་ཐབས་དང། ཚོས་དད་རང་དབང་འགོག་སློམ།

༡༣

༦། མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི། དབུ་མའི་ལམ།

༡༣

འཕྱུ་དང་ཕོ། ཐོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས། དབུ་མའི་ལམ།

༡༤

༡། ཐོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་གསོ།

༡༤

༡། ཐོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་བཅོས་སྒྲིག།

༡༤

༢། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འབྲེལ་མོལ་སྐྱུར་གསོ་ཡོང་ཐབས།

༡༥

༣། ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་གནས་ལ་དོས་འཛིན་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གདེང་འཛོག་སློབ་ཐབས།

༡༥

༤། གནས་ཚུལ་འཛིན་སྲོད་མ་ལག་ལེགས་བཅོས།

༡༤

༡། གནས་ཚུལ་མཁོ་སྐྱུབ་ཀྱི་གཞི་ཁུངས་དང་བརྒྱུད་ལམ། ལག་རྩལ་གསར་སྤེལ།

༡༤

༢། གནད་དོན་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལྗོངས་དང་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་དབྱེ་ཞིབ།

༡༤

༣། གནས་ཚུལ་ཁྲུབ་སླེབ་མ་ལག་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ།

༡༤

ཡི་ཤུ་གཞིས་ལ། བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན།

༡༠

༡། སྤྱི་ཚོགས་ཤོང་བུ་ཚིག་སྒྲིལ།

༡༡

༡) མང་གཙོ་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་། མང་གཙོའི་ལྷ་སྤྱོད་དང་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་སྐྱོད།

༡༡

༢) འཛིན་སྐྱོང་གི་བྱེད་སྒོ་མཐའ་དག་གི་གསལ་ལ་ནང་གསལ།

༡༢

༣) སྤྱི་གཞུང་གསལ་གྱི་ཐོན་ཁུངས་སྤྱི་སྒྲིམས་དང་བདེན་གྱིས་བཟོ་འགྲེམས།

༡༢

༤) གཞུང་མང་གི་རྒྱུས་བ་མཉམ་སྦྲུངས་ལ་སྐྱུལ་འདེད།

༡༢

༢། བོད་མིའི་ངོ་བོ་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ཤོང་སྤྱིལ།

༡༣

༡) ཁ་འཐོར་བོད་མི་རྣམས་གཞིས་སྐྱར་ཁག་ཏུ་རྒྱ་སྤྱིལ།

༡༣

༢) ཚོས་སྤེད་ཚོས་ཚོགས་ཁག་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པ།

༡༤

༣) བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ལག་བརྟར་དང་། སྐོབ་ཁུལ་དཔོན་རེས་རྒྱ་བསྐྱེལ།

༡༤

༡) བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས།

༡༥

༢) བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྐོབ་གསོ་རྒྱུན་འབྲོངས།

༡༥

༣) བོད་པའི་སྐོབ་གྲུ་ཁག་རྒྱ་སྤྱིལ།

༡༦

༤) བོད་སྐད་སྐོབ་གཉེར་ལ་མ་བྱུན་སྐོར།

༡༦

༥) བོད་མིའི་སྐོབ་རྒྱུན་ལག་རྩལ་དང་། སྤྱི་རྩལ། རིག་རྩལ་བ་རྣམས་ལ་མ་བྱུན་སྐོར།

༡༦

༣། སྤྱི་ཚོགས་ཤོང་བུར་རྒྱུད་པ།

༡༧

༡) འཁོས་ཞན་ལ་ལྷ་སྐྱོང་།

༡༧

༢) བུད་མེད་གྱི་རྒྱུས་སྐོབ་ཤོང་སྤྱིལ།

༡༧

༣) སྤྱི་ཚོགས་ནང་གཞིན་སྤྱིལ་གྱིས་འགན་མཉམ་འཁུར་ཡོང་ཐབས།

༡༨

༤) བདེ་ཐང་གི་གཞིས་སྐྱར་སྐྱུལ་འདེད།

༡༨

༤། རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པའི་དབལ་འབྱོར་གོ་སྐྱབས་གསུང་སྐྱུལ།

༡༩

ཡིའུ་གཞུང་ལ། བོད་མིའི་སློབ་འཁུགས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱགས་གོང་སྒྲིལ། ༡༠

༡། ལས་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་དུ་གངས་མཛོད་འཇུག་ཚང་། ༣༡

༢། སློབ་འཇུགས་ཀྱི་སློབ་གཞི་དང་། སློབ་གཞི་ཁག་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ལེགས་བཅོས། ༣༡

༣། ལས་དོན་བྱེད་སྲོལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚད་ལྡན། ༣༢

༤། ལས་གཞི་ཁག་དུས་ལུན་གྱི་འབྲིང་གི་འཆར་འཁོད་དང་། ལག་བསྟར་མཁུག་སྐྱོང་ཚད་ལྡན། ༣༢

༥། ལས་བྱེད་པའི་རྒྱས་རྒྱུ་མཐོང་འདེགས། ༣༣

༦། གངས་རིག་ཅན་དང་སློབ་དུལ་བརྒྱད་འཛིན་སྐྱོང་། ༣༣

ཕྱགས་དམིགས་དོན་འབྲོལ། ༡༥

གཞིན་སྐྱེལ། ༡༦

༡། མིན་གཞུང་དང་གོས་ཚོགས་ཁག་ལ། ༣༦

༢། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལུ་གཞུག་ལས་འགུལ་བར། ༣༦

༣། རོགས་ཚོགས་ཁག་ལ། ༣༧

༤། མི་ལྷུང་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ། ༣༧

༥། བོད་མི་ཡོངས་ལ། ༣༧

ཕྱི་འཇུག་ ༡༡། ༡༧

ཕྱི་འཇུག་ ༡༢། ༤༧

བོད་མིའི་གཞི་ས་སྐྱར་ཁག་གི་ས་བྲ། ༤༩

བོད་གྲི་མ་ལོངས་འགན་སྲུང་།

ལྷགས་དམིགས་ཡིག་ཆ།

༢༠༢༡ ལྷགས་ ༢༠༢༢

སྲིད་སྐྱོད་གི་ཆེད་བརྗོད།

༡༡། །སྲི་ཚོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་རང་ག་བྱུགས། ག་ཐེགས་རྒྱུང་ཡངས་ཤིང་། རྣམ་དཔྱོད་ཅུ་དུ་རྗོགས་ལ། ཐབས་མཁས་མཁས་མཁས་དཔེ་ཡངས་པའི་དབྱ་མིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མགོན་པོ་ཁོང་གི་དགོངས་གཞི་དང་ཐག་གཅོད་རྣམས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་བསྐྱུན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་བྱམས་བཅའི་དབྱ་འཁྲིད་ཀྱི་བྱིན་མཐུ་ནི་བོད་དང་བོད་མི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། མཁའ་ཁྲབ་སྤྱི་འགོ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་ཁྲབ་ཡོད།

བཀའ་འགག་གིས་སྲི་ཚོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་གཞིར་བཟུང་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུར་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། གོས་མོལ། གཉིས་པལ། རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་ཐབས་ཡོད་རྒྱ་ཅུ་སྐྱབས་ཀྱི་དཔེ་ཡོད། ཐབས་ལམ་འདི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ན་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་པན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འདབས་འབྲེལ་ས་ཁུལ་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་བསྐྱུན་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཡོང་བར་གདོན་མི་ཟ། ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱ་འཁྲིད་ཆོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདུན་པ་མེད་སྐབས། ༡༩༩༩ ལོ་ནས་ ༢༠༡༠ ལོར་གྱི་འབྲེལ་མོལ་དེ་འགག་ནས་བསྐྱུད་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ས་ཁམས་ཆབ་སྲིད་དང་། ཐབས་བྱས། ཁོར་ཡུག་གི་དོན་སྤྱིང་སྐོར་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་དང་ཕྱོགས་གཉིས་སམ་ཕྱོགས་དུ་མའི་གོས་བསྐྱར་ཁྲིད་སྤོང་སྤོང་བྱེད་སྐབས། རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་དེ་ཕོག་འགོ་གཞིར་འཛེམས་ཏེ་སྤང་མེད་དུ་བསྐྱར་མི་རུང་། དེ་ནི་བོད་དང་བོད་མི་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་ཙམ་མ་ཟད། བོད་མཐོ་སྐང་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་མི་མང་དང་། བཟའ་བཅའ། དཔལ་འབྱོར། རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས། བོད་ཀྱི་འཛིན་སྲིད་པའི་ཁོར་ཡུག་ལ་བཅོས་ཐབས་མེད་པའི་གཞོན་འཚའི་མཁུག་འབྲས་མི་འབྱུང་བའི་སྲོལ་འགོག་བྱེད་ཐབས་ཐོག །རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་ཆེད་མཁས་པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་ལས་དོན་སྤེལ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་མཉམ་ཁུངས་ཀྱིས་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས་གལ་ཆེན་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་ཆོས་དང་། ཡི་གེ་ནི་རྒྱ་གར་ནས་མཆེད་ཅིང་། བོད་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་སྐབ་ཆ་གལ་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་དཔལ་ལྷན་ལྡན་པའི་ལྷ་སྐབ་ཀྱི་གན་མཛོད་ཅིག་ཆགས་ཡོད། སྲོལ་སྲོལ་ལོ་པཎ་བཀའ་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་དུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་བསྐྱུན་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་བོད་ཡིག་ཏུ་ཉར་ཆགས་

བྱས་ཏེ། ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཟླ་ག་དུ་མའི་ལག་ལེན་བརྒྱུད་སོ་སའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཚེས་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུན་ཡོད།

འཆེ་བས་ཁངས་པའི་འཛིན་ཉེན་འདིར། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་བྱམས་བཅའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་
དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་སྟོང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། ལུ་དོག་པའི་སྐྱེར་གྱི་ཁེ་བཅོམ་དོན་གཉེར་དང་། འགོ་བ་མི་ལ་གཅིག་
ལྟར་གྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྐྱབ་ཀྱི་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྐྱེད་རིགས་ཡོད་གི་ཡོད། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཞིར་བརྒྱུད་སྤྲོད་ལྷག་ཞི་བདེའི་རང་གནས་སྐྱབ་པའི་འཛུལ་སྐྱེད་ཞིག་བསྐྱུན་
རྒྱུར་དགོངས་པ་བཞེས་མཁུན་གྱི་དབུ་འབྲིང་ཉུང་ཤས་ཁོངས་ནས་གཅིག་ཡིན།

སྐྱབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། བོད་འདི་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གི་བླ་མེད་ཅན་གྱི་ལྟ་སྲུང་ནན་པོའི་འོག་སྐྱབས་སུ་བཅུད་གནས་
ཡོད་ལ། བོད་མི་ཚོས་ལས་དོན་ཅི་ཞིག་བརྒྱུ་མཁུན་གྱི་མི་གཅིག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཚུགས་འབྲས་དེ་སོ་སའི་དགའ་ཉེ་སྐྱུན་
མཆེད་སོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འབྲེལ་བ་འདོགས་ཉེན་ཡོད་སྐྱབས། ཉ་ཅང་དགའ་ལས་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད། གལ་སྲིད་ང་
ཚོས་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིང་ཕིང་གིས་འཛིན་བཞེན་པའི་མི་རིགས་གཅིག་དང་། སྐད་ཡིག་གཅིག་ཤིག་གཞུང་གཅིག་ཚོས་
ལུགས་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་མ་སྐྱབ་ཆེ། བོད་མིའི་ངོ་བོ་འཛུལ་སྐྱེད་འདི་ནས་ལུས་མེད་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆགས་ཡོད།

བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རང་དབང་། སྐད་ཡིག་གི་ཐོབ་ཐང་། ཁོར་ལུག་ལ་སྐྱུང་སྐྱོབ། ཐ་
ན་སོ་སའི་སོལ་རྒྱུན་གྱི་མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྐྱེད་ཀྱི་རང་དབང་ཅན་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་དེང་དུས་ཀྱི་འབྲུལ་
ཆས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་བཅད་སྐྱུད་ནས་མིའི་བསམ་སྒྲོལ་དང་། འཕྲིན་སྐྱོད་སྐྱོད་བཅས་འགོག་ཐབས་བྱེད་བཞེན་པ་ནི་དེ་སྔ་
ལྟར་སྲིད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རང་དབང་ཁང་བ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟ་ཞིབ་ཚོགས་པས་བོད་འདི་
འཛུལ་སྐྱེད་ནང་རང་དབང་ཉུང་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་འཛིན་བྱས་ཡོད། འདི་ནི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་གིས་མི་མང་འཛིན་
སྐྱོང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བཟོ་གཏོགས་ཏུ་བཀོལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེང་གི་དུས་སུ་བཟོ་གཏོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་
གསལ་བ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་འབྲིང་གྱི་ཐུགས་དང་། གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་ལུས་པ་
མེད་པའི་སྟོང་སྟོབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲུར་བ་མེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས། ང་ཚོའི་བཅོན་གྲོལ་སྤྱི་ཚོགས་འདི་རྒྱ་
ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་གདོང་ལེན་བྱ་ལུལ་ལུས་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་འདི་འཛུལ་སྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་
པའི་བཅོན་གྲོལ་བའི་མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད་ལ། ང་ཚོ་རང་ལུས་དུ་ལོག་རྒྱུའི་དེ་བཀོན་
པོར་གནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞེན་ཡོད།

ཡིན་ནའང་། གཞིས་སྐྱར་ཁག་ནང་སོ་སའི་གནས་ཚད་དང་འཚམ་པའི་གོ་སྐྱབས་མ་རག་པར་བཅོན་གྲོལ་བོད་མི་
རྣམས་ལུབ་སྟོང་གཞིས་སྐྱར་ནས་འཐོར་འགྲེལ་མེད་ཆེར་འགྲོ་བཞེན་ཡོད་པས། བཅོན་གྲོལ་ནང་བོད་མིའི་ངོ་བོ་རྒྱན་འབྲེངས་

དང་། བོད་མིའི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་ལ་གཞོན་འཆོའ་བྱུང་ཉེན་གྱི་གདོང་ལེན་བྱེད་སློབ་གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། འགྲུང་བ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ལ་བསྟུན་པའི་ལོགས་བཅོས་བྱེད་མ་ཐུབ་ཆེ། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་ལ་འདི་ཉིད་དང་མང་ཚོགས་དབར་གྱི་འབྲེལ་ཆགས་རང་བཞིན་དང་། བྱིས་མ་ཐུན་རང་བཞིན་རྒྱན་འབྲེངས་ཐུབ་མིན་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་སྟབས། འདི་ནི་ང་ཚོས་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དཀའ་གནད་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན། བཀའ་འགག་གིས་བཅའ་ཁྲིམས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྤྱི་ཡོངས་སྲིད་བྱས་གཞིར་བཟུང་། ཐུགས་དམིགས་དང་མདུན་སྐྱོད་གྱི་ལམ་ཁ་ཞིག་བཟོ་སྟུན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ང་ཚོས་སྤྱད་ཅུང་པའི་གོ་སྐབས་དང་འཛིན་སྐྱོད་གི་རུས་རྩལ་ཡོད་ཚད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། བོད་རྒྱལ་དཀའ་སྤྱོད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྟུབ་ཐབས་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ངས་ལོ་ངོ་བཅུ་སྟུག་གཉིས་རིང་སྤྱི་འཇུག་ལྟར་ཚོགས་ནང་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཁོངས། སྐབས་གཅིག་དང་བྱེད་ཀའི་རིང་ཚོགས་གཙོ་འགན་འཁུར་སྐབས་སྤོང་བར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་མ་འོངས་འགན་སྲུང་བྱ་རྒྱུའི་ཐུགས་དམིགས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་མང་པོ་བྱུང་། ང་ཚོས་རྒྱན་མ་ཐུན་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་གསར་བར་རྒྱས་ལོན་དང་བསྟུན། སྤྱི་སྟོབས་བྱང་བའི་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་རྣམས་སྐོར་ཐབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། འབྲེལ་ཐོགས་ཚང་མས་རུས་བ་མཉམ་སྦྲུངས་གནང་ཐབས་དགོས་གཤམ་འབོད་སྟུག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་དམིགས་འདི་གསོན་ལུགས་ལྟར་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཞེས། ང་ཚོའི་ལས་འགན་ལག་བསྟར་བྱེད་སྟུགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲོས་རྣམས་སྐབས་དུས་སོ་སོར་མཐུན་ཚོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན།

སྐབས་བཅུ་དུག་པའི་བཀའ་འགག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་ལས་ཁུར་ལེན་སྐབས། ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་འགོས་ཁྲབ་སྤྱིན་ཏེ་ལོ་གཅིག་དང་བྱེད་ཀ་ཅམ་སྤྱིན་ཡོད་ལ། ལས་ཁུར་དམ་འབུལ་ཞུས་མ་ཐག་པའི་ཉིན་རྗེས་མ་དེར་དུ་སའི་འགོག་དབྱེ་བྱུང་འཛོག་ཁང་དུ་ནད་པ་རྣམས་ཐུག་འཕྲད་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན། འཛམ་སྤིང་ཁྱོད་དུ་རྩྭ་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཆགས་པའི་སྐབས། ང་ཚོས་གནས་སྟངས་ལ་བསྟུན་ཏེ་ལས་དོན་བྱེད་སྟུགས་བཅོས་སྤྲིག་གིས། ཆེད་བཅུགས་ཚོགས་ཚུང་གི་རྒྱབ་གཉེར་དང་། འཛིན་སྐྱོད་བཀོད་ཁྲབ་ཁག་དུས་བསྟུན་བསྐྱར་ཞིབ་གཏན་འབེབས་དང་། བྱིས་མ་བཟོའི་བསྐྱར་བཅོས་བརྒྱུད་འཛིན་སྐྱོད་གི་ལས་དོན་ཐོག་དཀའ་སེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་ཐབས་བྱས་ཡོད།

གོ་སྐབས་ནས་བྱུང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཡོད་འགྲོ་དེ་ང་ཚོས་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ལ་ལུགས་སྟོན་བརྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་སོ་སོའི་བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བོད་མིའི་འདུས་སྐྱོད་ས་གནས་ཁག་ཏུ་སྐོར་བསྐྱོད་ཐོག་དུས་ཚོད་མང་པོ་བཏང་བ་ཡིན། རྩོགས་བསྐྱོད་དེ་དག་བརྒྱུད་པའི་ཚོད་མི་མང་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་དམ་ཐབས་གཏོང་བྱུང་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཐད། ས་གནས་སོ་སོའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་གང་ཡིན་གཤམ་ནས་སྤྱི་གི་ཚུལ་དུ་བསྟུ་བྱུབ་བྱེད་བྱུང་ཡོད་ལ།

དེ་མཚུངས་སུ་ད་དུང་སྟེང་ནས་གཤམ་གྱི་བྱེད་ཐབས་བརྒྱན་དུ་བ་སྟོན་གཞིས་སྐར་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་རྒྱན་འཁྲོངས་ཡོང་
ཐབས་འཆར་འགོད་བྱེད་བཞིན་བ་ཡིན།

མོད་ལ་ལོག་རྒྱུ་འི་རེ་བ་བཟང་ས་ནས་རྒྱག་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་གསྐྱིག་སྤྲུག་ས་ནས་བྱེད་ཆེད། འདས་པའི་རྒྱ་བ་
དུག་ནང་ད་ཆོས་མ་འོངས་ལོ་བཞིའི་སྟོན་ཅིས་འཆར་གཞི་བཟོས་ཏེ། སྤྱིག་འཇུག་གིས་ཞབས་ལུ་མཁོ་སྟོན་འཆར་གཞི་ལྷན་
བ་ཡོང་ཐབས་བྱས་ཡོད། སྤྲུག་རྒྱང་གི་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཁག་གཞི་ཅར་བཞག་སྟེ། ད་ཆོས་མོད་མིའི་གཞིས་སྐར་དང་
མོད་དོན་འཐབ་ཅོད་རྒྱན་གནས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་དུས་ལྷུང་དང་དུས་འབྲེང་གི་འཆར་གཞི་བཟོ་འགོད་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པར་བརྟེན།
འཛིན་སྟོང་ལས་ཁུངས་ཁག་སོ་སོས་འཆར་གཞི་ལག་ལེན་དུ་བརྟུར་རྒྱ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ། སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་དང་།
ལས་ཚོད་ཡོད་པ། ལྷ་རྟོག་ཞིབ་བཤེར། ལས་བསྐྱམས་སྟུན་སྟེ། ཅིས་ཁ་ཅིས་རྒྱག་ཤིང་ལུག་འབྲས་དབྱེ་སྟེ་བཅས་ལ་འགན་
ལེན་བྱེད་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོས་མཁོ་གསལ་བ་ནམ་རྒྱུང་ལ་ཞིབ་བཤེར་ཡང་ཚད་ལྷན་བྱེད་སྤྱོད་དགོས།

དུས་སྟོན་གཞིས་སྐར་བརྒྱུར་གསལ་གཙོ་གཙོ་གནད་ལས་གཞི་འདིའི་ལས་འཆར་དང་སྟོན་ཅིས་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ་ནི།
འཛོམ་འབྲེམས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་གཞིས་སྐར་དང་། རྗེས་འབྱོར་མོད་མིར་སྟོན་ཁང་མཁོ་སྟོན་བཅས་ཀྱི་གདོང་ལེན་བྱེད་སྟོན་
དག་གོ་སྐབས་སུ་བརྒྱུར་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་གཤིས། སྐབས་གཅིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ལས་སྟོང་ཡོང་བ་ལ་གཏོང་སྟོན་ཅན་
ཀྱི་རྟོགས་སྟོང་ལ་རག་ལས་ཡོད། རྒྱན་མཐུན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་སྟོགས་བསྐྱུས་འཆར་གཞི་ཞིག་གཞིས་ཆགས་རེ་རེ་བཞིན་བཟོ་
འགོད་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐར་ལུས་བ་དང་། རོ་ཚབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་འདང་མཁན་ཚོར་གོ་སྐབས་བརྒྱན་འཆར་ཡིན།

དུས་རབས་ཀྱི་རྗེས་ཟེན་ཆེད་གྲངས་རིག་ཅན་དུ་བརྒྱུར་རྒྱུར་མཐོང་ཆེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ད་ཆོ་ལྷ་བུ་འཛོམ་
འབྲེམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཛིན་སྟོང་བྱ་རྒྱུར་སྟོན་ཤིང་ཤིང་དུ་བརྒྱན་འཛིན་སྟོང་གི་ལས་སྟོན་དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཡིན། འཆར་སྐར་
ཡིག་ཆ་འདིར་ཡིག་རྩོམ་མི་འབྲུང་བའི་ཆེད་བཀའ་འགན་གི་ཐབས་ཤེས་གསལ་བ་མ་གཏོགས་བཀོད་མེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་
འགྲོ་བཞིན་པའི་གསལ་གནད་ཅན་གྱི་ལས་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྟོན་རྣམས་སྟོན་ཅིས་འཆར་འགོད་ནང་ཚུད་ཡོད་ལ།
ལས་དོན་གཞན་གྱི་སྟོན་འཇུག་སྟོན་ཅི་ཚང་དུ་གཏོང་བཞིན་པའི་ལས་གཞི་འཐར་མ་རྣམས་ཡིག་ཆ་འདིར་སྐབས་མཚམས་སུ་
ཁ་སྟོན་བྱེད་འཆར་ཡིན།

དེ་མཚུངས་སུ་ད་ཆོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐབས་བྱས་བཅོས་སྤྱིག་བྱས་བ་དེར་འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟེང་
ལས་སྟོང་གང་ཅམ་བྱུང་ཡོད། ད་ཆོས་ད་དུང་སུ་མཐུན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་དང་། རྒྱ་ནག་དང་མོད་ཀྱི་འཕེལ་
འགྲོས་ལ་དོ་སྣང་བྱས་སྟེ། །དུས་སྐབས་འགྲིག་པ་ཞིག་བཅས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་གཏུག་ཡོང་ཐབས་འབད་
འབྲངས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་མ་བྱུང་བར་ད་ཆོས་འཛུལ་སྤྱིང་གང་སར་ཡོད་པའི་མོད་མི་གཞིན་
སྤྱིས་ཚོའི་བྱས་བ་སྐྱུལ་སྟེལ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟེང་དེལ་བསྐྱུགས་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་དེས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གིས་མོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
འཁྲོག་བརྗོད་བྱས་པར་ཁ་གཏད་དང་། མོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོང་བུའི་བྱས་བ་བསྐྱུན་ཆེད་ད་ཆོས་དོ་སྣང་དང་། ལས་གཞི་

བང་སྤྲིག་དགོས་ཆགས་ཡོད།

བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུན་གནས་སྐྱབ་པ་ལ་གཞུང་དང་ཚོགས་སྡེ། སྐྱེར་བཅས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་དང་མཉམ་ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་
དང་རོགས་སྤོར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། ང་ཚོའི་འཕར་བྱུང་དང་སྐྱབས་གཅིག་གི་དགོས་མཁོ་འདིར་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས། ང་ཚོའི་
མདོན་འདོད་འགྲུབ་པར་རོགས་པའི་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་དེས་པར་དུ་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་
དགོས་དེས་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་དུས་ཚོད་གང་ཅམ་འགོར་སྲིད། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རང་ཁ་རང་གསོ་
བྱེད་བཞིན་པའི་སྤྲིག་འཇུགས་དང་། མི་སྐྱེར་ངོས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁུ་ཚང་མར་བསྐྱབས་བརྩོན་ལྷོད་ལྷོད་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན།

ཕྱགས་དམིགས་འདི་དོན་འབྲོལ་ཡོང་བ་ལ་སྤྱི་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། འབད་བཙོན་ལྷོད་མེད་
ཀྱི་སྤོན་སྤྱི་ལྷན་ཞེས་ཞུས་འདེགས་སྐྱབ་རྒྱ་ལྷོ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་མཉམ་ལས་ཡོང་ཐབས་ལ་
དམིགས་ཏེ། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལས་རིགས་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཁྱད་ལས་མི་སྣའི་དཔུང་སྡེ་ཞིག་འཇུགས་འཆར་ཡིན།

ང་ཚོའི་ལས་ལུན་ནང་གངས་མཚོ་དང་འབྲུས་སྤོ་ཚང་བ་ཞིག་དང་། རྒྱུན་གནས་སྐྱབ་པའི་སྤོན་གཞི། བྱེད་ཀྱིས་མཐོ་བའི་
ལམ་ཕྱགས་ལེགས་བཅོས་བརྒྱུད་ཕྱགས་རིང་གི་འཆར་གཞི་ལ་རམ་འདེགས་སྐྱབ་དེས་བསམས་ཡོད། ཕྱགས་དམིགས་
ཡིག་ཆ་འདི་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུར་བཀའ་སློན་རྣམ་པས་དོ་ལྷན་ཆེན་པོས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལས་འགན་
ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས་ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཅམ་འདོན་བྱེད་རྒྱ་ཚང་མར་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད།

ངའི་ངོས་ནས་ཡིག་ཆ་འདི་ལེགས་འགྲུབ་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། མ་སྐྱབ་འགྲུང་གནང་མཁུ་ཚང་མར་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་
རྒྱ་དང་། ཡིག་ཆ་འདིར་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་མཁུ་ལས་བྱེད་ཚོར་ཡང་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་འདི་མཉམ་སྦྲོད་བྱེད་དགོས་དོན་ལེ། བྱེད་རྣམ་པས་ང་ཚོས་འབྲིམ་བཞིན་པའི་བཞུད་ལམ་མཁུ་
རྟོགས་བྱུང་བའི་སྤོན་སྤྱི་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ང་ཚོར་ལས་དོན་ཐོག་དཀའ་ལས་རྒྱུ་རྒྱུའི་བྱ་སྤྲིག་ཨང་
བསར་དང་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་ཚོས་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་།
གཞིས་ལུས་སྤྲོན་ཆེན་པོ་ཀྱི་སྐྱབས་རེ་ལྟར་ང་ཚོའི་འབད་བཙོན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོད་རམ་འདེགས་ཀྱི་ལག་བྱུང་རྒྱུད་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ན། ང་ཚོ་མཉམ་དུ་བཞོག་འགྲོ་བ་མའི་བདེ་སྲིད་ལ་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་སྐྱབ་པའི་ལུས་པ་འདོན་སྐྱབ་དེས་ཡིན་ལྷོ་རྒྱ་
བཅས། བྱེད་སྤོར་སྤོན་པ་ཆེ་རིང་གིས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷོ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ལ།

ལག་བསྟར་བྱེད་སྒོ་སྤྱོད་བསྟུན།

༡༡། །ང་ཚོས་བོད་མི་མང་གི་དོ་ཚབ་མཚོན་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་གནས་བབས་འགན་སྲུང་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་ནི་སྤྱི་དང་མི་འབྲ་བར་རྩ་བ་དང་གནད་ཆེན་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་གཞུག་རྒྱུ་ཅན་ཅན་གྱི་བྱེད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཅ་མེད་གཏོང་བྱུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད་པ་སྟེ། ང་ཚོའི་བྱིས་པ་རྒྱམས་བཅོན་བྱུགས་ཀྱི་སློབ་མོ་མི་སེར་སྟེལ་ཡུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བཅོལ་ཁང་དང་། གཏན་སྡོད་སློབ་གྲྭ་བརྒྱུ་བཟུལ་སྟེ་སློབ་ཚན་རྒྱམས་བོད་སྐད་ཀྱིས་སློབ་ཁྲིད་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་སྤངས་འཛིན་བྱེད་བྱུགས་ཉེན་རློབ་འཛིན་གྱི་སློབ་རྒྱུན་ཡང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོ་བོར་སྤྱོད་བཞེད་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་དང་བརྟེན་སྡོད་སྲུང་སྐྱོབ་ལ་བསྟོན་དེ། མོང་གསེབ་རིམ་བཟང་དུ་འཛིན་སྲོང་གི་སྤྱི་བཟོ་འཇུགས་བརྟེན་འཇུགས་ཐོག་། གཏན་འཇགས་བཅའ་སྲོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་ཆེད་རྫོང་གིས་སྤངས་འཛིན་ཡོད་སྟུང་མ་ཟད། ད་དུང་དེང་རབས་བཅོས་མའི་རིག་རྒྱས་དང་འཕེལ་བའི་ཚན་མོགས་ཀྱི་དོ་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་འགོ་འཁུར་སྲོད་གསུམ་ལ་ཉེན་མཚན་ཀྱང་ཏུ་ལྟ་སྲུང་ནན་པོ་བྱེད་བཞེད་འདུག།

ད་ལྟོ་ཚུལ་ཁམས་ཆབ་སྲིད་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྟངས། དེ་བཞིན་ཉོག་དབྱིབས་གཏན་རིམས་རྗེས་དང་། ཡུལ་རེན་གྱི་དཀའ་ལྷོག་སོགས་དང་བསྟུན་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་འགྱུར་བ་མཛོན་གསལ་འགོ་བཞེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་དབར་གདོང་ཐུག་ཐར་ཐོར་རིམ་འཕར་འགྱུར་བཞིན་པའི་འོག་། བོད་འདི་ཆགས་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ་ཐོག་ནས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་བར་ཚོད་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པས། ཐབས་བྱས་ཀྱི་གོ་གནས་སྤྱི་ལས་ཀྱང་གལ་གནད་རྗེ་ཆེར་སོང་ཡོད། བོད་མཚོ་སྐད་གི་འབྲུགས་རོམ་དང་འབྲུགས་སའི་གངས་འབོར་དང་རྒྱ་ཁྲོན་ཆེ་བ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྲིད་པའི་གངས་རི་གྲགས་ཅན་ཁག་ནས་འབབ་པའི་ཚུ་རླངས་རྒྱམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་མི་འབོར་དུང་ཕྱི་ཉེ་ལུ་ཅམ་ལ་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྲོད་བྱེད་བཞེད་ཡོད་པས། ཞེ་ལེ་ཡའི་ཚུ་མཛོད་དང་། འཛམ་གླིང་གི་སྟེ་གསུམ་པ་ཞེས་འབོད་སློབ་ཡོད།

ང་ཚོའི་མི་མང་ལ་སྟུག་སྲོད་མནར་གཅོད་ཅི་ཅམ་བཏང་ན་ཡང་། བོད་མི་རྒྱམས་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དབུ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་འོག་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་། འཆེ་མེད་ཞི་བ། བྱམས་བཅེ་ལ་དང་འདུན་གཡོ་བ་མེད་པར་འཚོ་གནས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེས། ཉེན་ཁའི་ནང་དུ་སྤངས་སྐབས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་འདིར་སེམས་བྱུགས་བསྐྱེད་གཞི་ཞིག་ཡིན།

བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་ལ་གཞི་རྒྱུ་ལས་འགན་གཉེས་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་མི་དང་དེ་ཚོའི་མ་ཚུན་གྲོགས་སྤྱི་ཚོར་གིས་
བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་གསོ་བརྒྱུད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་མདོན་འགྲུར་ཡོང་ཐབས་དང་། རྒྱ་གནས་ཐུབ་
པའི་བཅའ་གྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱུན་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ལས་འགན་འདི་གཉེས་ཀྱིས་དེ་ཚོའི་རྩ་དོན་འཐབ་རྩེད་
སྤྱི་ཚོར་འདེད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་འཚོ་གནས་ཁེག་ཐེག་ལ་པན་ཐོགས་ཡོང་ངེས།

དེ་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་འོག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་
མོལ་བསྐྱར་གསོ་བརྒྱུད། བོད་རྒྱ་གཉེས་པན་དང་རྒྱ་གནས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་བཅའ་ཉེ་བོད་རྒྱའི་རྩོད་རྟོག་གཙུག་ལོན་ལེ་
ཡོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སྲིད་བྱུས་འདིས། བོད་འདི་རང་བཅའ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབས་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་
རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་བྲིམས་མ་ཚུན་མ་ཡིན་པའི་སྐོན་ས་བཅའ་བཟུང་བྱས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་གཉེས་བར་མཐའ་
གཉེས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་དཀའ་སེལ་གྱི་དབུ་མའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བསྐྱུན་ཡོད།

དེ་ཚོར་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་གི་ཐོབ་ཐང་མ་ཐོབ་བར་དུ། སོ་སོའི་དོ་བོ་སྤྱང་སྤྱོད་ཆེད་རྒྱ་གནས་ཐུབ་པའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འཇུག་སྐྱུན་བྱེད་ཐུབ་དགོས། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་ཆར་བཅའ་གྲོལ་བོད་མིའི་འདུ་གནས་ཁག་འཛོར་
འབྲེམས་རྗེ་ཆེར་འབྲོ་བཞིན་པ་དེས་རུབ་སྤོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྒྱ་གནས་འབྲོངས་ལ་ཉེན་ཆབས་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་
དོ་བཅུའི་ནང་བོད་མིའི་སྤོབ་སྤྱུག་གི་གངས་འབོར་བྱེད་ཀ་ལྟག་ཉུང་དུ་བྱེད་འདུག། དེ་ཚོས་བོད་མིའི་འདུ་གནས་ཁག་ཏུ་གཞིས་
སྐལ་མ་ཐོབ་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་སྤོད་ཁང་གསར་པ་བཀོད་སྤྲིག་གིས་འཛོར་འབྲེམས་ཟེན་པའི་མི་འབོར་ཁ་གསལ་བརྒྱུད།
དཔལ་འབྲོར་གྱི་གོ་སྐབས་དང་འཚོ་གནས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འབྲེམ་ཐུན་པའི་ཐོག་། གཞིས་ཆགས་སྲ་བཏན་ཡུན་གནས་
དང་། དེ་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོ་བོ་གཅེས་ཉར་ཐུབ་པའི་འཆར་སྤྲིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དེ་ཚོས་བཅའ་གྲོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤོབ་སྤྱུག་ཁག་དགོས་མཁོ་དང་ལག་ལེན་བསྐྱར་རུང་གི་ཆ་རྒྱུན་ཁག་ལ་བསྐྱུན་ནས་
རིམ་བས་རྒྱ་བསྐྱེལ་གྱིས་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་དང་། རུབ་སྤོབས་སུ་ཁ་འཛོར་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་མཇུག་སྤོབ་
སྤྱུག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག། བོད་མིའི་འདུ་གནས་གཞིས་སྐར་གསར་འཇུགས་དང་། དེར་དམིགས་བསལ་སྤོབ་སྤྱུག་འཇུགས་
ཐུབ་མེན་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་དགོས་ངེས་མ་ཚུན་རྒྱུན་སྤོབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་ཀྱིས་དེ་ཚོའི་དགོན་སྡེ་ཁག་རྒྱུན་མཐུད་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བར་མ་ཚུན་སྤོབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་།
དགོན་སྡེ་དེ་དག་གིས་དེ་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོ་བོ་སྟེ། རྐྱད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་། ཚོས་ལུགས། འཚོ་བ་སྤྱེལ་སྐྱབས་
བཅས་སྤང་སྤོབ་དང་བདག་ཉར་གང་ཅིའི་ཐད་གནད་འགག་ཆེ་བའི་ལུས་པ་འདོན་བཞིན་ཡོད།

དེ་ཚོས་ལས་དོན་མཐའ་དག་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་བོད་མི་མང་

གི་མངོན་འདོད་གཞི་ཅར་བ་རྒྱུད་སྟེ་སྟེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐབས་བྱས་སྒྲུབ་ཆོག་པ་བརྒྱུད་པ་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་བདེན་པ་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡིག་སྟེ་མ་ཐུན་སྤྱིལ་གཏོར་བའི་གཏོར་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ནའང་། ང་ཚོས་
གོས་ཆོག་པ་དང་མང་ཆོག་པ་ལ་འགན་ཁུར་བའི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྐྱོད་གི་ལས་དོན་བྱེད་སྐོ་ཡོངས་རྩོགས་ཁྲིམས་མ་ཐུན་དང་།
སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ། བྱུང་འབྲས་ལྡན་པ་ཡོད་རྒྱུ་གཅིག་པའི་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། བོད་མི་རྣམས་སྤྱད་བྱུང་དོད་པོའི་
སྐོན་པ་བདེན་རྒྱུ་སྤངས་མ་འཛོལ་བར་སོ་སོའི་བྱས་པ་སྤྱི་དོན་ཐོག་སྤྱད་པའི་དུས་སྐབས་གནད་འགག་ཅན་ཞིག་ཏུ་
སྟོབས་ཡོད།

ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ། འཛིན་སྐྱོད་ངོས་ནས་བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྫོག་མེལ་བའི་ཐབས་བྱས་གནད་དོན་
སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་མ་ཐུན་ཐོག་འབད་བཅོམ་སྤངས་སྟེ་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་འཕྲིན་པ་འདད་
ལ་རྒྱལ་ལོ་སྤོག་པ་དང་དུས་མཚུངས་སྟེ། བོད་འདི་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་རྒྱལ་
སྤྱིའི་རྩེད་རོ་སྐོད་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་ད་དུང་བསལ་མེད་པའི་དཀའ་རྙོག་ཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཡོང་ཐབས་བརྒྱུད།
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་ལ་བྱུང་འབྲས་སྤོན་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། ང་ཚོས་བོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་བྱས་རྩལ་
འདོན་སྟེལ་གྱི་གོ་སྐབས་བརྒྱུན་ཏེ་དམིགས་ལུལ་འདི་དག་སྐྱབ་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད། གནས་ཚུལ་ཁག་འཁོན་ཐོག་མེད་པ་
ཡོང་ཆེད། འཛིན་སྐྱོད་ལས་ཁུངས་ཁག་ནས་གནས་ཚུལ་འཛིན་སྐྱོད་ལས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྐོ་ཁག་ཚགས་ཚུད་བྱས་ཏེ། ས་
གནས་སོ་སོའི་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་བར་གནས་ཚུལ་དང་ཡིག་ཆ་རྣམས་དུས་ཐོག་མཁོ་སྐོད་བྱེད་བྱུང་བ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ལུགས་དམིགས་འདི་དག་མངོན་འགྲུར་བྱེད་པ་ལ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་སྐོམ་གཞི་དང་། མིའི་བྱས་པ་གོང་སྟེལ་
བཏང་ཐོག་། དེང་རབས་དང་མ་ཐུན་པའི་སྐོག་རྒྱལ་བརྒྱུད་འཛིན་སྐྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་ཐོག་ཚང་མར་འབྲེལ་མ་ཐུན་གྱི་
བྱས་པ་ལུགས་ཆེ་བུ་གཏོར་རྒྱ། །

བོད་ཀྱི་གལ་གནད་སྐོར།

༡། ས་ཁམས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་བོད་ཀྱི་གལ་གནད།

བོད་འདི་དབུས་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལྷོ་བར་ཆགས་ཤིང་། རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་མཐོ་ཚད་ཆ་སྟོང་མས་མི་ཏར་ ༤༠༠༠ ལྷག་ཡོད་པའ། འཕར་དུ་རྒྱ་ནག་དང་། རྫོང་རུ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ། རྫོང་འཕར་དུ་འབར་མ། བྱང་དུ་འཕར་ཏུར་གི་སི་ཐན་བཅས་ཡོད། རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཉམ་བཟུང་མ་བྱས་བར་དུ་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་བོད་ནི་བར་ཚོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའ། འི་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མཉམ་དུ་འབྲེལ་ལམ་སྲ་བརྟན་དང་འཆམ་མཐུན་རྒྱན་འབྲེངས་བྱས་ཡོད། བོད་ཀྱི་ས་ཁྲོན་གི་ལོ་མི་ཏར་གྲུ་བཞི་མ་ས་ཡ་གཉིས་དང་བྱེད་ཀ་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁུལ་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ལྷག་ཟིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་པམ་མོ་ཆེ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་དང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཟེར་བའི་ནང་བཟུག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་འཕྲོས་རྒྱ་ནག་གི་ཀན་སུ་དང་ཟི་ཁོན། ཡུན་ནན་བཅས་ཞིང་ཆེན་གསུམ་གྱི་ནང་རྒྱ་བསྐྱེལ་བཏང་ཡོད།

རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བཅོན་འཇུག་མ་བྱས་བར་དུ་བོད་འདི་རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་གནས་བབ་དེར་རྒྱ་ནག་དང་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་མཁས་པས་ཐུན་མོང་ཐོག་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གི་ཟེར་སྐྱོས་སམ་བརྒྱུད་སྐྱུལ་སྟར་བོད་འདི་གནའ་སྤྱོད་མོ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་ལུགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ་ལ་འབྲོག་བཤའ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་འགལ་གྱི་ཡོད་པའ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་གདེང་འཛོག་ཡོང་དགོས་པའི་གཞི་རྟེན་བཤའ་གི་ཡོད། བོད་དང་བོད་མིའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་གདམ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ནི་བོད་མི་ཁོ་ནར་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ས་ཁམས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ལ་བསམ་གཞིག་བྱེད་སྐབས། འཛམ་གླིང་འདི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཤུགས་ཆེར་འབྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་འདིར། ང་ཚོས་ཤུགས་དམིགས་བཟུང་བ་བཞིན་བོད་རྒྱུའི་ཚོད་རྫོག་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཆོ། ང་ཚོའི་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། འཛམ་གླིང་ནང་ནི་བདེ་སྟོང་འཇགས་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཐུབ་པ་གོང་མ་ཆག

༡། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གལ་གནད།

བརྒྱ་མཆོད་མའི་དམག་འཁྲུག་དང་གཏོར་བཤིག་ཁྱོད་ནས་བསྐབ་བྱ་ལེན་མ་ཐུབ་པའི་མཚུགས་འབྲས་དེ་དུ་ལྟ་འཇོམ་
སྲིད་འདིར་སྲོང་ཐོག་ཏུ་འབབ་བཞེན་ཡོད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་ཚོད་བ་ཚོས་སུ་ཞི་བའི་བསྐབ་བྱ་ནི་དུ་ལྟའི་
ཆར་སྲུང་ལས་ལྷག་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པ་དེས་
འཇོམ་སྲིད་ནང་ཞི་བའི་བསྐབ་རྒྱུང་པན་ལུས་ཡོད།

བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་འདི་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག །སོག་ཡུལ། འབྲུག །བལ་ཡུལ། ལུ་ཏུ་སུ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
ནང་དང་ཁྲབ་འཕྲོ་བཞེན་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་དཔལ་རྒྱ་ལ་ལྷུའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱིས་བོད་ལ་ཤུགས་རྒྱེན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད་
ཅིང་། དེའི་ལྷ་གྲུབ་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་ཐོག་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བར་བདག་ཉར་བྱས་ཡོད། བོད་དང་རྒྱ་གར་དབར་གྱི་གནའ་
བོའི་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་ལམ་དུ་དྲུང་སྲ་བརྟན་ངང་གནས་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོའི་དབར་སྐྱོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་
སྲོལ་ཡོད། ཚོད་དཔག་ལྷར་ན་རྒྱ་ནག་གཅིག་སྲུང་ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་པ་དུང་སྲུང་གཉིས་དང་བྱེད་ཀ་ལྷག་ཡོད་སྐད་དང་།
མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་ལ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་ལ་མི་གྲངས་དུང་
སྲུང་མང་པོའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྐོང་ཐུབ་པའི་པན་ལུས་ལྷན་ཡོད།

༢། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་གི་གལ་གནད།

འཇོམ་སྲིད་ཡང་ཚེ་ཏུ་འབོད་པའི་བོད་འདི་ནི་འཇོམ་སྲིད་སྲིད་འབྲུང་ཁམས་དོ་སྐྱོམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གལ་གནད་ཆེ་པོས་
ཤིག་དང་། གནམ་གཤིས་འབྲུང་སྲོག་གི་ཐོག་ནས་རྗེ་གསང་དོད་པོས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བོད་ལ་ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱ་
མཚོ་དེས་འབོད་པ་ལྷན། བོད་ནས་འབབ་པའི་རྒྱུག་རྒྱ་དེ་དག་རྒྱ་གར་དང་། བ་གི་སི་ཐན། བལ་ཡུལ། བང་ལ་དེ་གི། འབར་
ལ། ལའོ་སི། ཀམ་རྟོ་ཏེ་ཡ། ཐའེ་ལེན་ཏ། བི་ཏ་ནས་དང་རྒྱ་ནག་སོགས་ཀྱི་མི་འབོར་དུང་སྲུང་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་འཚོ་གནས་ལ་
དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཁོར་ཕྱག་སྲུང་སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ལ་སྡེ་གསུམ་པ་ཞེས་འབོད་
དགོས་དོན་ནི། འཇོམ་སྲིད་འདིར་འཁྲུགས་ཐོམ་དང་འཁྲུགས་སའི་ཁྱོད་འབོར་ཆེ་པོས་སྡེ་སྡེ་དང་བྱང་སྡེ་སྲིད་གི་རྗེས་སུ་བོད་
འདི་ཡོན་ལ། བོད་ཀྱི་འབྲུང་ཁམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སོག་ཆགས་དང་། སྡེ་དངོས་སྐྱ་མང་ཡོད་པ་དེ་དག་
བོད་རང་གི་ཁོར་ཕྱག་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཉེ་ཁུལ་དང་། ལོ་ལའི་མ་འོངས་པའི་ཆེད་དུ་འང་གཅེས་སྲུང་དགོས་གལ་གྱི་ཆ་ནས་དེ་
ལྷར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སའི་གོ་ལ་འདི་སྲིད་གི་སྡེ་སྡེ་ཀྱི་འཛིན་ཁྲེན་དང་ནང་བཟུང་གྱི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡིན་
པའི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ལམ་སྐོར་ལོག །ལོ་ངོ་སྐོང་སྐུག་དུ་མའི་རིང་བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ཕྱག་དང་བོད་མི་

རྣམས་འཆམ་མ་ཐུན་ངང་མཉམ་གནས་སྤྱོད་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་ངོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་རིང་། རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གི་བཅོན་བཟུང་དང་། གཏོར་བཤེགས། །བཟུ་གཞོག་གི་སྲིད་
བྱུས་ལོག་། །གཏོར་ཁ་སློབ་འདོན་དང་། །ཤིང་ནགས་གཅོད་འབྲེག་། །རི་དྲགས་གསོད་བཟུང་། །འགྲོག་པ་རོང་སར་པབ་པ། །གཞི་
རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་གཞིའི་སློབ་བཀོད་འཇུགས་སྐྱུན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྲིད་ལྟར་། བོད་ཀྱི་རྩ་ཐང་དང་ནགས་ཆོལ་གྱི་ཐང་ཅན་དང་། ཆ་
བོད་འཕེལ་བ། ས་རྒྱུད་དང་། རྒྱ་ལོག་འབྲུང་ཆོད་ལྷན་འཕར་བྱུང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་བདག་གཅེས་ཆོད་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ནི་གོ་ལའི་གནས་གཤེས་འགྲུར་ལྡོག་གི་དཀའ་ངལ་ལ་གཏོར་
ལེན་གྱི་གནད་དོན་ལྟེ་བཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོད་མཐོ་སྐང་གི་ཆ་བོད་འཕར་ཆོད་དེ་འཇམ་གྲིང་གི་ཆ་སློམས་ཆ་བོད་འཕར་ཆོད་
ལས་ཉེས་ལྷན་ཡིན་པ་དེས་འབྲུགས་རོམ་ལྷུ་བ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱ་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ལྷན་ལྷན་ལ་ཆུ་ལོག་དང་། ཡང་ན་ཐན་པ།
དེ་བཞིན་ཟ་འབྲུ་དང་འཆོ་བ་སོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་བཟོ་བཞིན་ཡོད།

༥། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས།

མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཕྱགས་དམིགས་འཛིན་པ་ལ། བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ཚོར་འཕྲད་བཞིན་པའི་གདུག་རྩལ་དང་དཀའ་ངལ་
ལ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་དགོས་ཐོག་། ཁོར་ཆོའི་མདོན་འདོད་སྐོར་རྒྱུའི་ཁ་སློབ་སྲུ་གོམ་པ་སློ་སྤྱོད་དགོས་ལ། བོད་ནང་གི་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཅོལ་གྱིས་རྒྱ་ལྷན་གྱི་སྲིད་སློབ་ལྟར་འཕྲོད་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

༡། རིག་གཞུང་རྒྱ་མེད།

རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་རྒྱ་ལྷན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་སྲུང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ནང་དོན་
གང་འཆོམ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་ནའང་། ད་ཆ་དེ་དག་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྐོར་ནས། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྒྱ་གཏོར་ལ་
དམིགས་ཏེ། རྒྱ་ལྷན་ལྷན་གཅིག་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་། ཆོས་ལུགས་གཅིག་། རྒྱུད་ཡིག་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་མདོན་
གསལ་བྱེད་བསྐྱབས་དང་ལག་བསྟར་བྱས་དང་གྲེད་བཞིན་འདུག་པས། ང་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་རྒྱན་མ་ཐུད་རྒྱ་ཆགས་འཇིག་གི་མཆོམས་སྲུ་སླེབས་ཡོད། འཇམ་གྲིང་གི་ཡུལ་སློབ་སྲུང་གཞན་དུའང་ལོ་ངོ་མང་པོའི་
གོང་གཏོད་མའི་མི་རིགས་ཚོས་མི་སེར་སླེབས་ཡུལ་རིང་ལུགས་པའི་བཅོན་གཞོན་སྲུངས་སྲོང་བ་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་མ་
ལྷངས་པར། རྒྱ་གཞུང་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་དུས་ལས་ཡོལ་བའི་ཚོར་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་རིགས་བོད་ནང་
བསྐྱར་རྒྱུས་གྲེད་ཀྱི་འདུག་། རྒྱ་གཞུང་གི་གདུག་རྩལ་སྲིད་བྱུས་ལ་ཉུ་སྤྱོད་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་
བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱུང་བདུན་ནས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱབས་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།

ཁ) ལྷ་སྒྲུང་དམ་བུ།

ཀྱེ་ལྷ་ལ་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་དང་བརྟམ་སྤིང་སྒྲུང་སློབ་ལ་བསྟན་དེ་ལྷ་སྒྲུང་དམ་བུ་གཡོ་
བྱེད་ལ་འགྲོ་སོང་སོལ་ཆེན་བཟང་ཚོས། །བཙུག་ལའི་རིག་ཀླུ་གི་ལྷ་སྒྲུང་དང་། རྣོག་རྒྱལ་ལ་རྒྱགས་ཅད་གཅོད། རོ་རིས་
རོས་འཛིན། གོ་ལའི་གནས་སྟོན་མ་ལག །རིགས་རྗེས་དབྱེ་ཞིག། མིག་གི་འཇམ་སྐྱི་བཤེར་འབབས། དྲ་མིག་ཅན་གྱི་
སྐྱི་ཚོགས་བཙུག་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་སོགས་ལ་བརྟམ་ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་རིམ་བཞི་སྒྲུང་ལོངས་འབབས། དྲ་མིག་ཅན་གྱི་
རྒྱག་ཏུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉེ་བའི་ཆར་བྱ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བདེ་འཇགས་དོན་མ་སློལ་ཡིག་ཟེར་བའི་ཁྱིམས་
ཡིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། བོད་མིའི་འགྲོ་འདུག་དང་། སྤྱི་བརྗོད། བསམ་སློའི་རང་དབང་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལྷ་སྒྲུང་
དམ་བུ་ཅན་པོ་བྱེད་བཞིན་འདུག་ལ། བཙུག་བྱོལ་བོད་མི་སྲུ་རུང་ནས་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་འགུལ་སྟེལ་ཚོ། གཞིས་
བཞུགས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་ཚོའི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེ་ཁ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གནས་སྡོད་འབྲེལ་ཡོད་
སྟུན་ཉེ་ཚོར་རྒྱལ་མཚན་སྤེལ་ཏེ་འཛིགས་སྐྱུལ་བྱེད་པའི་གནད་དོན་ཡང་འབྲུང་བཞིན་འདུག།

ག) གནས་ཚུལ་སྟངས་འཛིན།

ཀྱེ་ལྷ་ལ་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་དང་བརྟམ་སྤིང་ལ་གཞོན་པའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་ཀྱི་
ནལ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་གཞོན་འཆེ་བཟང་བར་རོས་འཛིན་གྱིས། གནས་ཚུལ་མཁོ་གཞོན་དང་། བརྒྱད་བསྐྱར་བྱས་པ་ཅམ་
གྱིས་བོད་མི་ཚོར་ཁ་བྱས་ཤིང་ལུགས་པར་བསྟན་དེ་གང་བྱུང་འཇུ་བཟུང་དང་། བཙུག་འཇུག་བཀའ་ཉལ་ཆེ་སྟོག་
ཤོར་བའི་ཉེ་ཁ་ཡོང་གི་ཡོད། ཐོན་ཁ་བྱས་སྟོབས་ལུགས་གྱི་མི་སྡེ་ཡོད་པའི་སྐྱི་ཚོགས་དྲ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་བཏུགས་པ་
དང་། དྲ་ཚོགས་སྲུ་ཞུགས་པ་ཅམ་ཡང་ཁྱིམས་འགུལ་དུ་བཅིས་ཏེ་ཆད་འགུལ་བྱ་སྐྱུའི་ཁྱིམས་ཡིག་གཏན་འབབས་
བྱས་འདུག་ལ། འདས་པའི་ལོ་ལོ་བཏུ་བྲག་ཤིང་། ཀྱེ་གཞུང་གིས་བོད་མི་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲུལ་བཞུང་བཀའ་སྟོན་
བྱས་པ་དང་། འབྲོང་བོད་མི་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བོད་ནང་བསྐྱོད་སྐྱུའི་གོ་སྐབས་ཏེ་ཅད་ཉལ་སྐར་གྱུར་ཡོད།

ང) མི་སེར་སྟེལ་ཡུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཏན་སྟོན་སློབ་གྲྭ།

ཀྱེ་ལྷ་ལ་སྲིད་གཞུང་ནི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་བྱིས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱབས་ལ་མིང་
རྒྱགས་འགོད་མཁན་གྱི་གས་ཡིན་ནའང་། བོད་སྐྱབས་ས་ཡ་གཅིག་ཅམ་མི་སེར་སྟེལ་ཡུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཏན་སྟོན་
སློབ་གྲྭ་བཙུག་འཇུག་གིས། བོད་སྐྱབས་དེ་དག་ཁྱིམ་ཆང་དང་ཁ་བཀའ་ཏེ། ཀྱེ་རྒྱན་དང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སློབ་
སྟེལ་དང་། ཀྱེ་ལྷ་ལ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པར་སྐོད་ཀར་སེམས་དཀའ་དགོས་པའི་བཙུག་ཤོད་དང་། སོ་སའི་རིག་གཞུང་
ཁྱོད་འཆར་ཡོངས་དང་སོ་སའི་སྐད་ཡིག་སློབ་གཉེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ཡོད་ལ། ཐོན་དབྱུང་དུཀ་གྱུང་གསེང་སྐབས་
རང་རོས་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུར་ཡང་བཀའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་འདུག། །བོད་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་

རིགས་སུ་སྐྱུར་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་དེས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྲུང་འཛིན་ལ་ལྷགས་རྒྱུན་དན་པ་ཐེབས་རྒྱ་མ་ཐད།
རྒྱ་གར་གྱིས་མཚོན་བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་སློབ་རྒྱུན་གྱི་མཛུང་བ་ཅེས་འདུ་ཤེས་ལ་གཞོན་རྒྱུན་ཡོང་མི་སྲིད་པ་
མིན།

ཅ) ཚོས་ལྷགས་ཆབ་སྲིད་ཅན་ཏུ་སྐྱུར་ཐབས་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་འགོག་སྒྲིམ།

རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་རྒྱ་ནག་ཅན་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་དན་བྱས་འོག། འན་པའི་ལྷ་གྲུབ་
དང་། ཐད་ཀར་བོད་མི་ཚོའི་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་གཞི་ཅེས་ཐོབ་ཐང་ལ་དོ་བོག་བཏང་སྟེ། ལྷན་ཁགས་ཅན་གྱི་ཚོས་
ལྷགས་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་དམ་ཉལ་དང་། ག་བཅུན་གྱི་འགོ་འདུག་རང་དབང་ལ་ཚོད་འཛིན། ཅ་བའི་སླ་མ་ཡགོང་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་མཚན་སྲུང་ལུ་ཏུ་འཇུག་པ། ཡགོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱེ་བར་བཅན་འགོག་བྱེད་བཞིན་
པ། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་དང་འཛིན་སྐྱོང་ལ་སྤངས་འཛིན། ལྷ་མའི་ཡང་སྐྱུལ་ངོས་འཛིན་ཆབ་སྲིད་ཅན་ཏུ་
བསྐྱུར་དང་སྐྱུར་བཞིན་འདུག། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་སློབ་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་མེད་གྱི་སློབ་ནས་ ༡༩༩༧ ལོར་བོད་ཀྱི་སླ་
སྐྱུལ་ཚོའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གྱི་དབང་ཆ་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་བྲིས་སློབ་བཅོས་ཡོད་པ་མ་ཐད། དུས་ད་
སྟེང་ཐབས་སྐྱོང་དང་། བགོ་སྐྱེད་། ཚོགས་འདུ། སྲིད་བྱས་སྐོག་འགྲེལ། དངོས་རྒྱུང་སྐོག་བརྟན་ཟེར་བ་སོགས་བྱེད་
ཐབས་སྐྱ་ཚོགས་བརྒྱུད་ནས། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་། ཡང་སྲིད་ལམ་ལྷགས་གྱི་རྒྱུང་རབས་དང་། འཕེལ་རྒྱས་
ལོ་རྒྱུས། དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་བཅས་པར་འབྲེག་བཤའ་ལོག་འགྲེལ་སྐྱ་ཚོགས་བྱེད་བཞིན་འདུག།

སློ་མམ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལེ། སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ངོས་འཛིན་མཛུང་བའི་
ཀུན་གཞིགས་ཡ་པཎ་ཚེན་སྐྱེས་ ༡༡ པ་དགུང་ཡངས་ཏུ་གསེ་ ༡༩༩༥ ལོར་བཅན་འཁྲིད་བྱས་ཏེ་ད་བར་གར་སོང་ཆ་
མེད་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཏུ་བོད་རིགས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་བརྒྱ་མཁུ་དུ་མ་བཅོན་འཇུག་བཀག་བསྐྱིལ་བྱས་ཡོད།

༥༥) མདུན་བསྐྱོད་གྱི་ལམ་བུ། དབྱེ་མའི་ལམ།

བོད་ཆགས་འཛིག་གི་གནས་སྤངས་འོག། བོད་མི་མང་ལ་ཉལ་གཞོན་དང་། བོད་མིའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་
གཏོར་བཤིག་གཏོར་བཞིན་ཡོད་ནའང་། ང་ཚོས་ད་དུང་སྐྱུ་མ་ཐུད་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་གྲོས་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུན་རིང་སྟེག་
པའི་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ལ་འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱུད་འདི་ནི་ནང་ཚོས་སྐྱ་
རྟལ་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་སློང་བའི་ལྷ་གྲུབ་ལས་སྤངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ། འདི་ནི་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
གིས་གྲོས་འགོ་འདོན་གནང་མཛུང་བར། བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་མང་མོས་རྒྱལ་སྐོར་ཐོབ་པ་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་
སྐྱུན་ཚོགས་སུ་སྤྱི་མོས་གྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། བོད་མིར་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ལོག། །ར་ཚོའི་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་
མཚོན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག། །ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤེས། འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྤངས་བཅས་སྐྱོབ་དང་སྐྱེལ་
དང་། མཐོ་སྐྱང་གི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ཉམས་མེད་བདག་གཅེས་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་འདིས་རྒྱ་ནག་
གིས་ནན་བརྗོད་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་དབང་དང་། ཏུས་མཚུངས་སུ་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཁེ་སན་ཡོང་
རྒྱ་གཉེས་ཀར་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་གཞི་རྒྱུན་བསྐྱབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་མའི་འབྲོར་ཡར་
རྒྱས་ཁོད་ནས་ཁེ་སན་ལེན་སྐབས་དང་། རྒྱ་རིགས་ཚོས་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་འོག་ནས་ཁེ་སན་ལེན་སྐབས་བརྒྱད།
མི་རིགས་པན་ཚུན་འཆམ་མཐུན་དང་། ས་ཁུལ་བརྟན་ལྷིང་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡིན།

མིའི་དབང་ལོ།

མོད་དོན་བདེན་མཐུན་གསལ་བསམ་བློ་བསམ།
དབང་མེད་ལམ།

༡། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་གསོ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཅའ་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས། ༡༩༥༣ ལོ་ནས་བརྒྱུ་ལོང་ས་ལས་ལྷན་པུ་མཐོག་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་རང་བཅོམ་ཚོད་ལེན་མ་ཡིན་པར། བོད་དང་བོད་མིའི་བདེ་སྲིད་གཙོ་བོར་འཛིན་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་བྲུག་བསྐྱར་གནང་ཡོད་པ་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་ཉེ་ཞེས་མིང་གིས་རང་བཅོམ་མ་ཡིན་པའི་གནད་དོན་ཡོངས་རྫོགས་སློང་ཆོག་པའི་གྲོས་འགོ་བཙོན་རྗེས། རྒྱ་ནག་གར་གྲུ་ཡངས་ཐོན་བྱ་བུར་བ་དང་བསྐྱུན་བོད་ལའང་དབྱུགས་ངལ་གསོ་བའི་དུས་ཚོད་ལུང་ཅམ་བུར་མཚམས་དེར། བོད་ནང་ལྷ་སྐོར་ཆོག་པ་དང་། འབྲེལ་མོལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཅོམ་པ་སྤྲུལ་རང་གས་གཏོང་བུ་སྟེ། གྲོས་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཉེ་དེ་ཉིད་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་རང་ཡལ་དུ་བྱིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལས་ ༢༠༡༠ བར་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དབྱ་ཅམ་བུར་སྟེ། རྒྱ་གཞུང་ལ་བོད་མིའི་དགོས་འདུན་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ནས་སྤྲད་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྒྱུ་སེལ་རྒྱུའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདུན་པ་མེད་སྟབས། ཨོ་ལེམ་འིག་ལུས་ཅལ་འགྲན་ཆོག་པ་རྫོགས་པ་དང་ལས་རིམ་དེ་འགག་སྟེ་ད་བར་དེ་ལུང་ལུས་ཡོད།

འབྲེལ་མོལ་ལ་སྐྱེལ་བྲུགས་དང་གོ་སྐབས་གསར་བསྐྱུན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཚོའི་ལས་འགན་ཨང་དང་པོ་དེ་ཡིན། སྤྱི་ནོར་ལོང་ས་ལས་ལྷན་པུ་མཐོག་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལམ་སྟོན་འོག །བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་མང་ཆོག་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་ནས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་གྲོས་ཚོད་གཞིར་བརྱུང་ང་ཚོས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དམ་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་སྟབས། དེའི་ཐོག་འབད་པ་ཇི་བསྟེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལོང་ས་ལས་ལྷན་པུ་མཐོག་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཚན་ཐོག་དང་། ཁོང་གི་ལམ་སྟོན་ལྟར་བྱེད་དགོས།

༡༡) བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཆོག་པ་རྒྱུ་བཅོས་སྐྱོད།

དེ་སྤྱི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལས་དོན་ཆོག་པ་རྒྱུ་ཞིག་བཟུགས་ཡོད་པ་དེར་ཆོག་པ་མི་ ༣༠ ཅམ་དང་། ལོ་འཆར་ཅན་ནས་དུས་ཚོད་ངེས་མེད་དུ་ཆོག་པ་འདུ་སྐོར་ཆོག་པ་བྱེད་བཞིན་འདུག་པ་དེ་ཉིད་ཀུས་ལྷན་བཅོམ་ཆེད། གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱུས་ཆོག་པ་རྒྱུ་ཞིག་ཆེད་བཟུགས་ཀྱིས། སྲིད་སྲོད་གི་སྟེ་འཁྲིད་འོག །སློབ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་བཀའ་སློན་དང་། བྱང་ཆེ་དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་བཅས་ཡོད་པའི་སྤྱི་འཐུས་འགོ་དུ་ལེགས་བཅོས་བྱས་ཤིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་རྣམས་ངེས་གཞུང་ལྷན་པུ་མཐོག་ཆེན་པོ་འདུ་འཛོམས་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པར་དགོས་མཁོར་དབགས་པའི་ཆོག་པ་མི་དང་ལས་དོན་བྱེད་སྟོགས་དུས་བསྐྱུན་བཅོས་སྐྱོད་བྱ་རྒྱུ།

ཁ། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འབྲེལ་ལོ་ལ་སྤྱོད་གསོ་ཡོད་ཐབས།

བཀའ་ལག་ནས་དུས་ཚོད་རན་འཚམས་ཤིག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་གཏུག་གྱེད་འདོད་ཡོད་ནའང་། དེ་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་ཚོད་རྫོག་ཞི་འབྲིག་གྱེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདུན་པ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་སྤྲུགས་འཕེར་གྱི་དཀའ་སེལ་ཆེད་འབྲེལ་ལོ་ལ་གྱི་འདུན་པ་བཏོན་ཆེ། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ཡ་ལན་བྱ་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་ཨང་བསར་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་མ་རྙེད་བར། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཐབ་བྱས་ཏེ། སྐབས་འབྲེལ་སོ་སོར་རྒྱ་གཞུང་གི་ལོ་རུང་འཇུག་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱས་མཚམས་འཛོག་གས། ལོ་རུང་བཅོས་དགོས་པའི་ཐེངས་འདོན་གྱེད་དེས་ཡིན།

ག། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་གནས་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཚོག་གས་དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་གདེང་འདོག་ཚོབ་ཐབས།

ང་ཚོས་བྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཞུང་སོ་སོར་བོད་རང་བཅོན་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ་ནན་བརྗོད་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ནག་གི་འབྲེག་བཤའ་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་གི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༡༣ ཉིན། ཨ་རི་གྲོས་ཚོགས་སུ་བོད་འདི་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ་སྐོར་ལ་མཁས་པའི་ཉན་ཞིབ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚུགས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ལྷ་དང་། འདི་ལོའི་ཕྱི་ལྷ་ ༡ པ་སོ་སོའི་ནང་། ཨ་རི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་སུ་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཐུན་མོང་ཐོག་ཁྲིམས་འཆར་བཏོན་པའི་ནང་། བོད་འདི་ད་དུང་ཐག་ཚད་མེད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་རང་བཅོན་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འབྲེག་བཤའ་གྱེད་པ་དེར་གདོང་ལེན་གྱེད་དགོས་པ། བོད་རྒྱུ་རྩེ་རྩོད་ལྷོ་སོ་སོའི་ལ་བརྒྱུད་སེལ་དགོས་པའི་སྐོར་བཀོད་འདུག་པ་དེས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཐོག་གི་གོ་གནས་ལ་རྒྱལ་ལོན་དང་། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་གདེང་འཛོག་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་རེ་ཡོད།

ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གཞོན་འཆེ་སྤོང་མཁན་ཁོ་ན་ཅམ་ཞིག་མིན་པར། རྒྱ་ནག་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་འགོ་བར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་མཁན་གྱི་རོགས་རྒྱ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱུལ་ལུ་བཞིན་ཡོད་ལ། ལུ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མང་གཅོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གཞན་རྣམས་ལུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱུལ་གྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༡། གནས་ཚུལ་འཛིན་སྐྱོད་མ་ལག་ལེགས་བཅོས།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འགྲོ་ཡོང་ལ་བཀག་སྡོམ་དང་། གནས་ཚུལ་བརྒྱུད་སླེལ་ལ་དམ་བཅའ་ཅན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་བོད་ནང་ལོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཛོམས་བསྟུ་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད་ནའང་། བཀའ་ཤག་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཛོམས་ཞིབ་དང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་དེ་དཀའ་ངལ་དེར་གདོང་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

༡།) གནས་ཚུལ་མཁོ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་ཁྲུངས་དང་བརྒྱུད་ལམ། ལག་ཚུལ་གསར་སྤེལ།

བོད་རྒྱལ་དཀའ་ཚོད་མ་སེལ་བར་དུ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱུས་ལོན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་རི་མ་རི་བཞིན་འགྲེམས་བསྟན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེས་རྒྱ་ནག་གི་འཕྲིན་བུ་ཤར་དང་རྒྱལ་བསྐྱོད་ཀྱི་སྐོར་ཁ་གཏད་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཅམ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་བདེན་པ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པར་བརྟེན། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ནས་སྲོལ་རྒྱུན་དང་དེར་རབས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་བརྒྱུད་ནས་བོད་དང་བོད་མི་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ལུགས་འཛོམས་བསྟུ་དང་དབྱེད་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་དགོས་པའི་གསལ་བྱུང་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་མ་ཐུན་གྲོགས་ཚོ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ།

དེ་བཞིན་དུ། གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་དབར་དང་བཅོམ་སྤོངས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་དབྱེན་དཀྱག་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་འབྲེམས་སྐྱོད་བྱེད་པ་དེར་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅམ་སྐྱོད་ཀྱིས་ཁ་གཏད་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཡིན།

༢།) གནས་དོན་མོ་མོའི་རྒྱབ་སྐྱོད་དང་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་དབྱེ་ཞིབ།

འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མཁོ་འདོན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་འཛོམས་བསྟུ་བྱས་པ་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནད་དོན་གྱི་བྲག་པའི་དུས་མཚའས་དང་། རྒྱབ་སྐྱོངས། བོད་དོན། འཕེལ་རིམ། ལྷགས་རྒྱུན། རྗེས་འབྲས་བཅས་ལ་ཉམས་ཞིབ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་གནས་སྟངས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་ལ་དུས་ཐོག་འདོན་འབུལ་མཁོ་སྐྱོད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།

སྤྱི་དབང་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་ཀྱི་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཁའ་པའི་འབྲེལ་མ་ཐུང་བ་བཞིག་བཟོ་ཐབས་དང་། རྒྱལ་ཐུན་ལས་དོན་ཁོངས་ཉམས་ཞིབ་དུས་དེབ་ཚོམ་སྤྲིག་འབྲེམས་སླེལ་དང་། བོད་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་བྲག་པའི་ཐོག་ཟབ་སྐྱོང་དང་། བཟོ་སྐྲུག་ཚོགས་འདུ་སྤྱད་སྐོར། བོད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུ་ཁག་ནང་མཉམ་ཞུགས་བཅས་ལུ་མ་ཐུང་བྱ་རྒྱུ།

ཡི་ཏུ་གཉིས་པ།

བཅན་ལྷོ་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན།

རི་ཐེབས་ལ་ཐུགས་སྐྱོད་གིས་འགན་ཁུར་བཞེས་གསལ། འབྲུང་སྲིད་པའི་དཀའ་ཉེན་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་སྐབས། ང་ཚོས་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་གྱིས་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ལ་བསྟུན་པའི་མང་གཙོའི་འགོ་ཁྲིམས་ལ་བཅོས་སྐྱིག་བྱེད་ཐུབ་དགོས།

ཁ) འཛིན་སྐྱོད་གི་བྱེད་སྐོ་མཐའ་དག་གི་གསལ་ནང་གསལ།

འཛིན་སྐྱོད་གི་ལས་དོན་རྣམས་དུས་དང་རྣམ་པ་གུན་ཏུ་གོས་ཚོགས་དང་མང་ཚོགས་ལ་འགན་ཁུར་དང་ལན་འདེབས། ཅེས་རྒྱག་དགོས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་གི་ལས་འགན་ཚུལ་བཞེན་ལེན་རྒྱ་དང་། རྒྱན་ལྡན་བྱེད་སྐོ་དང་ཐག་གཅོད་རྣམས་གང་ཟག་གིས་དབང་བསྐྱར་མ་ཡིན་པར། ཁྲིམས་སྐྱིག་དང་། ཅུ་འཛིན། བཀོད་ཁུབ་གཞིར་བཟུང་ཐག་གཅོད་དང་ལག་བསྟར། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཆེ་འབྲིང་རྣམས་འཕྲོད་ཏུ་བཀོད་དེ། འབྲེལ་ཐོགས་ཚང་མས་རྗེས་འདེད་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བཅོ་རྒྱ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གནས་སྟངས་སྟོན་ཐོ་ཁག་སྐབས་མཚམས་སྤྱོད་གས་བསྐྱིགས་དང་། དངུལ་ཅེས་འཆར་འགོད་དང་འགོ་ཁྲིམས་སྲོན་དཔག་གིས་གངས་རིག་ཅན་བཅོས་པ་བརྒྱད། འཛིན་སྐྱོད་གི་བྱེད་སྐོ་མཐའ་དག་གི་གསལ་ནང་གསལ་བཅོ་ཐབས་བྱ་རྒྱ།

ག) སྐྱིག་འཁྲུག་གས་ཀྱི་ཚོན་ཁྲུངས་སྤྱི་སྟོན་པ་དྲུག་བཞེན་གྱིས་བཀོ་འགྲེམས།

ང་ཚོའི་ལས་ཁུར་འགོ་འཇུགས་སྐབས་ཉོག་དབྱེབས་གཉན་རིམས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱུང་ཡོད་ནའང་། འདས་པའི་ལོ་གཅིག་དང་བྱེད་ཀའི་རིང་། ང་ཚོ་བོད་མིའི་འདུ་གནས་པལ་ཆེ་བར་ཆེད་བསྐྱོད་གྱིས་མང་ཚོགས་ལ་ཐུག་འཕྲད་རིམ་བུ་བྱུང་བ་འདིས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་སྲར་སྐྱབས་དམ་ཟབ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མང་ཚོགས་དང་སྲོད་སྐྱར་ཁག་གི་དགོས་མཁོ་ཇི་ཡོད་མིག་མཚོང་ལག་ཟེན་བྱུང་བ་དེས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉེན་དེས་པ་རྣེད་པ་ཞིག་བྱུང་། ཡོད། གཤམ་ནས་སྤེང་དང་སྤེང་ནས་གཤམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་བརྒྱད་འཆར་འགོད་བྱས་པའི་འབྲུང་འགྲུར་ལས་གཞི་རྣམས་ལག་བསྟར་སྐབས། སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཀྱི་མ་ཐུན་ལྡན་རྣམས་སྤྱི་སྟོན་པ་དྲུག་བཞེན་གྱི་དམ་བཅའ་གཞིར་བཟུང་བཀོ་འགྲེམས་བྱེད་བཞེན་ཡོད།

ང) གཞུང་མང་གི་རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་ལ་སྐུལ་འདེད།

བཀའ་ཤེས་གིས་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་གྱི་ལས་དོན་ཁག་བཅའ་ཁྲིམས་སུ་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆ་བཤོས་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་སྐྱབ་བཞེན་ཡོད་ལ། དུས་མཚུངས་སུ། མང་གཙོའི་ཀ་བ་སོ་སོ་དང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚོན་ཁག་གིས་ཀྱང་། ཁྲིམས་སྐྱིག་དགོངས་དོན་ལས་འགན་ལག་བསྟར་གནང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་སྲར་སྐྱབ་ཡོད་རྒྱ་གདོན་མི་ཟ།

བཀའ་འགན་གིས་འཛིན་སྲོད་གི་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་ཡོང་བ་ལ་ཚད་ལྡན་གྱི་གྲངས་ཐོ་དང་། ཡུན་གནས་སྐབས་པའི་
 སློམ་གཞི། ལས་ཚོད་ལྡན་པའི་ལས་ལུགས་བཟོ་སྐྱེ་དམིགས་ཚད་བཟུང་སྟེ་འབད་བཅོམ་ལུ་བཞེན་ཡོད་ནའང་། དེ་དག་
 མདོན་འགྲུང་ཡོང་བ་ལ་མང་ཚོགས་དང་། ས་གནས་སོ་སོའི་ལས་སྟེ་ཚོའི་ཉུས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་ལ་རག་ལས་ཡོད་སྟབས།
 སྤྱི་གཤམ་ལུ་གསུམ་གྱི་ལས་གཞི་ཁག་ལ་ཚང་མས་མ་སྐྱེན་འགྲུང་གནང་དགོས་གཤམ། ང་ཚོ་སྤྱི་གསུམ་བསྐྱོད་གྱི་སྐབས་སོ་སོར་གཞོན་
 སྤྱི་ཚོ་ལྷན་དུ་སྐྱེན་འགྲུང་ལ་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགན་ཁུར་གྱི་སྐུལ་སློང་ལུ་བཞེན་པ་དང་།
 མང་ཚོགས་ཀྱི་དངས་ལའང་སྤྱི་དོན་ཐོག་མཉམ་སྦྲུང་དགོས་པའི་དོན་སྐུལ་སྐྱེན་དུ་ལུ་བཞེན་ཡོད།

༡། ཐོད་མིའི་དོ་བོ་སྐྱེད་སྐྱོབ་དང་གོང་སྤེལ།

ལྷན་གཤམ་གཞུང་གིས་ཐོད་གྱི་རིག་གཞུང་དང་མི་རིགས་གྱི་དོ་བོ་ཚ་མེད་གཏོང་སྐྱེད་གསུམ་ཚུབ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བུས་འོག། ཐོད་གྱི་
 རིག་གཞུང་དང་མི་རིགས་གྱི་དོ་བོ་འཚོ་གནས་ལ་ཉེན་ཁ་ཚབས་ཚེན་འཕྲད་བཞེན་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་རིགས་གྱི་དོ་བོའི་སྤོང་དོན་སྐྱོད་
 ཡིག་དང་ཚོས་ལུགས་ཡིག། འཛམ་གླིང་གང་སར་འཐོར་བའི་བཅོམ་བྱོལ་ཐོད་མི་ཚོས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྐྱོད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་། མི་
 རིགས་གྱི་དོ་བོ་སྐྱེད་སྐྱོབ་བྱ་སྐྱེད་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འཕྲད་བཞེན་ཡོད།

༡༡) ཁ་འཐོར་ཐོད་མི་རྣམས་གཞི་ས་སྐྱར་ཁག་ཏུ་ཟླ་སྤྱི་ལ།

སྤྱི་གསུམ་གཅིག་ནས་ལྷན་བལ་ནང་ཐོད་མིའི་གཞི་ས་སྐྱར་ཁག་གི་ཐོད་རིགས་གཞོན་སྤྱི་མང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་མཉམ་སྦྲུང་
 ཐོང་ཁྱེར་ཁག་ཏུ་ལས་འཚོལ་ཆེད་ཐོན་བསྐྱོད་དང་། ཡར་ཐོན་ལྷན་ཁག་ཁག་ཏུ་གཞི་ས་སྤྱོད་བཞེན་ཡོད་པ་འདིས་
 ཐོད་མིའི་རུབ་སྤོང་སྤྱི་ཚོགས་སྐྱེན་གནས་སྐབས་ལྷན་གདོང་ལེན་བྱེད་སྟོང་དག་ཅིག་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་གསུམ་གཞུང་གི་ཞིག་
 བས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བཞེན་བཅུའི་ནང་ཐོད་ནས་ཐེབས་པ་རྣམས་དང་བཅོམ་བྱོལ་དུ་གཞི་ས་སྐྱེད་མ་ཐོབ་པའི་ཐོད་མི་
 ཁག་ཅིག་ལ་སྤོང་ཁང་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞེན་འདུག།

གཞི་ས་སྐྱེད་མ་ཐོབ་པའི་ཐོད་མི་ཚོར་སྤོང་གནས་གོ་སྤྱི་གཤམ་དང་། འཐོར་འགྲེམས་སྐྱེད་བཞེན་པའི་གཞི་ས་སྐྱར་
 ཁག་ཏུ་མི་འཐོར་བསྐྱར་གསོ་བཅས་གདོང་ལེན་བྱེད་སྟོང་འདི་གཉིས་མ་སྐྱེན་སྤོང་དང་གཞི་ས་ཆགས་སྐྱེད་གྱི་གོ་
 སྐབས་སྐྱེད་སྐྱོར་ཆེད། སྐབས་ ༡༢ པའི་བཀའ་འགན་གིས། ཐོག་མའི་ལས་གཞི་ཁོངས་གཞི་ས་སྐྱེད་མ་ཐོབ་པའི་ཁྲིམ་
 ཚང་ ༣༠༠༠ ཅམ་གྱི་མི་གྲངས་ ༥༠༠༠ ལྷག་སོ་སོའི་འཁོས་འབྱོར་ལ་དབག་པའི་དུ་ཡོད་གཞི་ས་སྐྱར་ཆེ་ཁག་ཏུ་སྤོང་
 ཁང་གི་མ་སྐྱེན་ཁྲེན་སྐྱེད་ལྷན་དང་། རིམ་པས་གཞི་ས་སྐྱེད་མ་ཐོབ་པ་གཞུང་ལའང་དེ་མཚུངས་གྱི་མ་སྐྱེན་ཁྲེན་སྤོང་
 ཐབས་བྱ་སྤྱོད།

རིམ་པ་དང་པོ་ཨོ་རྩི་ལ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཆ་ཨེ་ཀར་ ༡༣༠ ལྷོང་འགོ་འདྲུགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ས་གནས་གཞན་
 ཁག་སོ་སོར་ཁང་བའམ། འགོ་གོན་ཁ་གསལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྤོང་འཆར་ཡོད་པས། རོགས་ཚོགས་ཁག་གིས་ཐབས་
 བྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་འདྲིར་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་རོགས་རམ་ཐེངས་གཅིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

ཁ) ཚོས་སྤྱོད་དང་ཚོས་ཚོགས་ཁག་རྒྱན་གནས་བྱུང་བ།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་གི་གཞིགས་རྒྱང་ཡངས་པའི་དབྱ་མིང་ལོག་ །བོད་ནང་རྒྱ་
 གཞུང་གིས་རྩ་གཏོར་བཏང་བའི་ཚོས་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་བཅོན་བྱོལ་དུ་བསྐྱར་བཞེངས་སུ་བཏོད་པ་དེ་དག་བཅོན་
 བྱོལ་བོད་མིའི་ཚོས་སྤྱོད་ལྟེ་གནས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱ་དང་ནང་པའི་ཡུལ་གྱ་གཞན། དེ་བཞིན་དོ་སྣང་
 ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་སྦྱོལ་བཅས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ལྟེ་གནས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་གྱ་བཅུན་བརྒྱ་ཆ་
 དུག་ཅུ་རེ་དུག་ཅུ་ཚེ་ཞིག་བོད་མི་མ་ཡིན་པ་ཆགས་ཡོད་པས། རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་རྒྱ་ལ་རྒྱའི་སྤྱོད་སློབ་དེ་མ་མེད་པ་རྒྱན་
 སྤོང་གནང་མཁན་གྱི་དགོན་སྤྱོད་འདི་དག་རྒྱན་གནས་སྤྱོད་འཕེར་སུབ་པ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱ་དེ་གྱི་
 མངའ་སྤྱོད་གཞུང་སོ་སོར་འབྲེལ་གཏུག་དང་རྣམས་པ་མཉམ་སྦྲེངས་བྱ་རྒྱ་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་རྒྱལ་
 གྱི་སློབ་སྦྱོལ་རྣམས་བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་དགོན་སྤྱོད་སོ་སོར་བཀག་རྒྱ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་གཉེར་
 ལ་ཞུགས་ཚོག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་འབྲེལ་ཡོད་ལ་འབོད་སྐྱེལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་འཇམ་གླིང་གང་སར་ཡོད་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཁག་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་དང་། ཉམས་སྲོང་སྤེལ་
 རེས། མཉམ་ལས་མཉམ་རུབ་ཡོང་སྤྲོད། དོན་ཁང་སོ་སོས་ཁྲུབ་ཁོངས་ས་གནས་ཀྱི་ཚོས་ཚོགས་ཁག་ལ་འབྲེལ་
 མཐུད་དང་། ཚོགས་འདུ་སྤྱོད་སྤོང་ལ་མཐུན་འགྲུར་སྤོང་ཐབས་བྱ་རྒྱ།

ག) བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གཞི་ལོན་སྤྱོད་བྱས་ལག་བསྟར་དང་། སློབ་ཁྲུལ་དགོས་དེས་
 རྒྱ་བརྒྱེད།

གཞི་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་ལོན་སློབ་གསལ་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་འགན་
 ཁུང་སྐྱོང་ཏེ། འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་གྱི་མི་རབས་གསོ་སྦྱོང་ཡོང་ཐབས་སུ་ལམ་སྟོན་དང་། བཀོད་འདོམས།
 མཐུན་སྦྱོར་ལ་ཤུགས་སྟོན་བྱ་རྒྱ།

༡། བཙུན་གྲོལ་དུ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གཤམ་ཡོན་སྲིད་བྱུང་།

བོད་མིའི་སློབ་འཇུག་གི་གཞི་རིམ་གཤམ་ཡོན་སྲིད་བྱུང་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རིན་ཐང་སྐོར་ནས་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། སྲིད་བྱུང་འདིའི་འོག་ནས་བོད་སྐད་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་མི་རབས་གསར་པ་ཁག་ཅིག་སྐྱེད་སྲིང་བྱུང་ཡོད། གཞི་རིམ་གཤམ་ཡོན་སྲིད་བྱུང་གིས་གཏན་འབེབས་གཞིར་བཟུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ལུས་པ་ཡོད་ཀྱི་ཅལ་སྐྱབས་གིས་སྤྱི་ཡོངས་གནས་སྟངས་ལ་བསྟུན་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་གཞི་རིམ་སློབ་ཚན་ཡོངས་རྫོགས་བོད་སྐད་དུ་སློབ་ཁྲིད་བྱུང་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དང་རབས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་ཡོ་བྱད་དང་ལག་ཅལ་དཔེར་ན། འགྲུལ་རིས་དང་གསར་གཏོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་གཞན་བཟོ་བསྐྱུན་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོར་སོ་སོའི་སློབ་རྒྱུན་དང་རིག་གཞུང་གི་རིན་ཐང་ཡོངས་སུ་སློབ་པའི་ནམ་དུས་དེ་ལྟོ་ཀྱི་སློབ་པར་འབྱེད་བྱུང་བ་བྱེད་འཆར་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་། འདུན་མོས་ལ་བསྟུན་ནས་སློབ་འཁྲིད་རྒྱ་ཆ་དང་སློབ་གཉེར་ཡོ་བྱད་གང་མང་བཟོ་བསྐྱུན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

༢། བོད་མིའི་གཤམ་ཡོན་སློབ་གསོ་རྒྱུན་འབྲོངས།

རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནང་བོད་པའི་སློབ་སྐྱུག་གི་གངས་འབོར་དེ་ ༢༠༡༢ ལོའི་ ༢༠༡༩༠ ནས་ ༢༠༢༡ ལོར་ ༩༥༥༢ བར་ཆག་ཡོད། དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱི་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་སློབ་སྐྱུག་རེ་ཉུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནས་ལུས་པ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གཞིས་སློབ་སྐྱེས་ཚད་དམའ་བ་སོགས་ཡིན། སྤྱི་ཡོངས་རྒྱ་བལ་གཉིས་ནང་སྐྱེས་སྐྱེས་ཚད་ ༥༠༠ ཅམ་ལས་མེད་པ་དེ་དག་སློབ་སྐྱེས་ཁག་བཞི་ཡི་སློབ་གྲྭ་ ༥༠ ལྷག་ལ་ཆ་གསེས་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ལ་བསམ་ཞིབ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན།

ང་ཚོས་སྐྱེས་ཐུང་ས་གནས་ཡུལ་མི་དང་ཉེ་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་སྐྱུག་ ༩༠༠༠ ཅམ་ཡོད་པ་ཚོར་གཤམ་ཡོན་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱེས་སྐྱེས་མེད་ཡིན་ཡང་། འབྲེལ་ཡོད་མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་ནས་མཉམ་ཁུངས་བྱུང་བའི་སློབ་གྲྭ་དེ་དག་རྒྱུན་འབྲོངས་ལ་མན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས།

མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་སློབ་གཞི་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བརྒྱུད་སྐྱེས་བྱུང་དང་རོགས་སྐྱོར། ཁགས་བ་བཅས་ཀྱི་སློབ་ཡོན་དེ་བཟོས་བྱས་ཏེ་སློབ་སྐྱུག་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་མི་འདྲ་བ་སྐོར་བྱུང་ཏེ་ཡིན་ཞིང་། བོད་ཡིག་ལ་བརྒྱ་ཆ་གངས་བཅད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་བཞག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་ཡིག་སློབ་གཉེར་ལ་སྐྱེས་སྐོར་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཡིག་སློབ་གཉེར་བྱ་ཡུལ་མཐོ་སློབ་ཁག་དུ་གངས་བཅད་ས་མིག་གི་སློབ་ཡོན་སྐྱེས་ཐུང་སྐྱོར་རྒྱུ་

ད་ལྟོ་ཆར་ང་ཚོས་དགོས་ཆུང་ཚོར་ཚོས་སྐྱུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སློབ་དེ། སྤྱི་ཚོགས་དང་།

སེམས་ཚོར། བཟང་སྲོད་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཟབ་སྲོད་ཀྱི་ཟབ་སྲོད་རྗེས། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་ཕྲེལ་གྱི་ལག་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པོའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་སུ་བཅུག་ཐེབ་ཡོང།

༧། བོད་པའི་སློབ་བྲལ་ཁག་ལྔ་སྟེང་།

ད་ལྟའི་ཆར། སློབ་བྲལ་གི་གྲངས་འཕོང་ལོ་རེ་བཞིན་རེ་ཉུང་དུ་འགོ་བཞེན་པའི་གནས་སྟངས་ལོག་སློབ་ཕྲེལ་གི་ཚོགས་འདུ་མཐའ་མའི་གོས་མ་ཐུན་གཞིར་བཟུང་དེ་ཡོད་སམ་རྟོག་དང། བོད་བྱིས་གཉེས་སོ་སོར་སློབ་བྲལ་སྟེང་གི་བྱ་རེམ་འགོ་བཞེན་འདུག། །འགོ་བོའི་ཚུད་ཐོས་དང། འཕའ་སློབ་མེད་པར་སློབ་བྲལ་གི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་མིག་སྟོན་མིག་པམ་ཡོང་དགོས་ན། མ་འོངས་པར་བྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་རྒྱས་ལོན་དང་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས། བཅོམ་བྱོལ་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང། སློབ་ཕྲེལ་སོ་སོའི་ལག་ལོན་བསྟར་རུང་གི་ཆ་རྒྱུན་གཞིར་བཟུང། སློབ་བྲལ་རྣམས་རེམ་བཞེན་སློབ་ཁུལ་སོ་སོར་སྟེང་གི་སློབ་ཕྲེད་ཕྱོགས་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་གོ་བསྟར་སྐྱེད་སྐྱེད་གཞན་སྟེང་གཞན་སྟེ་ལག་བསྟར་ཐབས་ལམ་ཐོག་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས།

༨། བོད་སྐད་སློབ་གཉེར་ལ་མཐུན་སྟེང་།

བྱུང་ཕྱོགས་སུ་གནས་སྟོན་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཟའ་མཇུག་སློབ་གྲར་རྒྱུ་གང་ཡོང་ཐོག་། བོད་མི་འདུ་གནས་གཞིས་ཆགས་དང། དམིགས་བསམ་ལ་སློབ་བྲལ་གསར་འཛུགས་སྐབས་ལ་མ་ཐུན་འགྲུར་སྐྱར་རྒྱ་དང། བོད་ཡིག་དང། བཅོམ་སློབ་གཉེར་གྱི་དེ་ཡོད་ཚོགས་སྐོར་ཁག་ལ་ལུས་མ་ཐུན་མ་ཐུན་འགྲུར་སྐྱར་ཐོག་། བྱི་རྒྱལ་ལུས་བྲལ་གི་བོད་སྐད་རྣམས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་གར་ནང་གཏོར་སྟོན་སློབ་གཉེར་གྱི་འདོད་ཡོད་མཁུན་རི་ཡོད་ལ་གཞིགས་ཏེ། སློབ་བྲལ་གང་ལོས་ཤིག་ཏུ་དེའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་སྐྱོར་ཐབས་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་གི་བྱུང་བོའི་གཞིར་བཟུང་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱ།

༩། བོད་མིའི་སློབ་རྒྱུན་ལག་རྒྱུ་དང། རྒྱ་རྒྱུ་། རིག་རྒྱུ་ལ་ལ་རྣམས་ལ་མཐུན་སྟེང་།

བོད་མིའི་སློབ་རྒྱུན་ལག་ཤེས་དང། རྒྱ་རྒྱུ་། རིག་རྒྱུ་ལ་ལས་རིགས་ལ་སྟེན་འཛུགས་ཀྱིས་མ་ཐུན་སྐྱོར་ཁག་སུ་མ་ཐུན་སྐྱོར་རྒྱ་དང། དེའི་ཐོག་མཁུན་པའི་ཚོགས་འདུ་དང། ཁྱད་ལས་པའི་ཚོགས་འདུ། ཁྱད་ལས་པའི་བསམ་ཚུལ་བསྟར་རུང་བྲལ་པའི་སྟོན་ཐོར་ཞིབ་འཇུག་གིས། རིང་མིན་དེའི་ཐོག་ལུས་ལྡན་དང། ཚོགས་ཚུད་ཀྱི་ལས་གཞི་འཆར་འགོད་དང་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱ།

༡། རྗེ་ཚོགས་གོང་ཕྱོད་ལ།

རྗེ་ཚོགས་གང་དུ་འདུག་པའི་དམན་དང་། བྱུང་མེད། རྗེ་གཞིན་བཅས་པ་རྗེ་ཚོགས་གོང་ཕྱོད་ལའི་ལྷ་སྐྱོང་ཐོག་། བདེ་ཐང་གི་གཞིས་སྐྱར་བསྐྱེད་རྒྱ་ནི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་ནང་ནས་གཙོ་གྲས་འིག་ཡིན།

ན་གཞིན་དང་བྱུང་མེད་རྣམས་སྲིད་བྱུས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ལས་གནས་སུ་སླེབས་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱ་ནི་རྗེ་ཚོགས་ཀྱི་གདོང་ལེན་བྱེད་སློབ་གནང་ཆེན་ཞིག་ཡིན། གཞིན་སྐྱེས་ཁག་ཅིག་གི་བསམ་ཚུལ་དུ། ཁོ་ཚོ་མོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་རྒྱུ་ལྡན་རིང་བ་དང་། མོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ཅ་དོན་ཐོག་འབྲེལ་ཐག་རེ་རིང་དུ་བྱིན་པར་འདོད་མཁན་འདུག་པ་ནི་སློབ་འཆོལ་སྤྱི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྗེ་གཞིན་དང་བྱུང་མེད་རྣམས་རྗེ་པའི་ལས་དོན་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་མང་ཅམ་དང་གོ་སྐབས་མང་ཅམ་སྤོང་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱ་ནི་དུབ་སྤོང་རྗེ་ཚོགས་འཇུགས་སྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

༡།) འཁོམ་ཞན་ལ་ལྷ་སྐྱོང་།

དཔུལ་མོངས་ཉམ་ཐག་དང་། ལྷ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་མེད་པའི་རྣམས་འཁོགས། དུ་སྤྲུག་དང་བྱེད་དུ་སྤྲུག་། དམིགས་བསམ་དགོས་མཁོ་ཅན་བཅས་ལ་ལྷ་སྐྱོང་མ་ལྷག་པ་བྱ་རྒྱ་ནི་འཛིན་སྐྱོང་གི་འདོད་ཐབས་མེད་པའི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རིང་མིན་ཉམ་ཐག་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་བྱུབ་དོན་སྤྲོད་ཐོ་འགྲོར་མཚམས། ཉམ་ཐག་གི་ཐོ་གཞུང་བསྐྱར་བཅོས་གཏན་འབེབས་དང་། དམིགས་བསམ་དགོས་མཁོ་ཅན་དར་རྒྱས་ཚོར་ལྷ་སྐྱོང་བྱ་ཡུལ་གསར་བསྐྱེད། ཆན་གསོ་ཁང་གི་མ་སྤུན་རྒྱུ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཐོག་། མ་འོངས་པའི་འགོ་ལྷགས་དང་ལག་ལེན་བསྐྱར་སྤོགས་ཀྱི་ལས་སྤོན་ཁ་གསལ་བཟོ་རྒྱ།

༢།) ཕྱོད་མེད་ཀྱི་རྒྱས་སྐྱོབས་གོང་སྤེལ།

སྲིད་སྐྱོང་གིས་ད་ལྟའི་བཀའ་འགན་ཏུ་བྱུང་མེད་བཀའ་སྐྱོན་གསུམ་བསྐྱོབ་གཞག་དང་། བཀའ་འགན་གིས་བྱི་རྒྱལ་སྐྱེ་ཆ་བ་དོན་གཅོད་ཁག་ཏུ་བྱུང་མེད་སྐྱེ་ཆ་བ་གསུམ་བསྐྱོབ་གཞག་ཟེན་ཡོད་ལ། ང་ཚོས་ལུ་མ་སྤུད་བྱུང་མེད་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྗེ་ཚོགས་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་ལེན་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱོང་དང་། གོ་སྐབས་བསྐྱེད་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དཔུལ་འགྲོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྲུབ་ཁོངས་བྱུང་མེད་རྒྱས་སྐྱོབས་ཚན་བས་བྱུང་མེད་དང་གཞིས་སྐྱར་ཁག་ལ་མཉམ་འབྲེལ་ཀྱི་སྐོར་ས་གོ་རྟོགས་ལས་འགྲུལ་དང་ལམ་སྐོར། ཐབ་སྐྱོང་། རོགས་རམ། མ་སྤུན་རྒྱུ་བཅས་སྐྱོར་བཞིན་བ་དང་། ད་དུང་ལུ་མ་སྤུད་འཇུག་ཚང་དང་། ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ལ། གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཆ་རྒྱུན་ལྷན་སྐྱོབ་བྱ་དང་ལས་ཁུངས་ཁག་ཏུ་ཚོགས་ཚུང་ཆེད་བཅུགས་ཀྱིས་བྱིས་བ་དང་བྱུང་མེད་ལ་བརྟམས་བསྐྱེད་གཏན་འགོག་གི་ཆ་ལག་བསྐྱེད་ཡོད།

ག) ལྷོ་ཚོགས་ནང་གཞོན་སྐྱེས་ཀྱིས་འགན་མཁུ་འབྲུང་ཡོང་བའམ།

ང་ཚོས་དགོས་མཁོ་གཞིར་བཞག་གི་ལས་གཞི་འཆར་འགོད་བྱེད་བཞིན་པ་དེའི་ནང་། དྲ་ཐོག་གི་ལས་ཀ་རག་
ཐབས་ཀྱི་སློབ་བརྗེ་བཀོད་སྤྲོད་བྱས་པ་དེར་འདོད་སློབ་ཁེངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་བུར་ཡོད་ཐོག །གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་སློབ་
ཚུངས་སློབ་མེད་མ་ཅུ་མཁོ་སློབ་བྱས་ཏེ། ཁེངས་ཚུངས་ཚུངས་ལས་འཇུག་ལས་ཀྱིས་གཏོང་ཅིས་ཡིན་ལ། ད་དུང་
དོ་བདག་གི་འདོད་མོས་གཞིར་བཟུང་འཚོ་བའི་རུས་ཅུ་དང་། ལས་རིགས་ཀྱི་སློབ་བརྗེ་སློབ་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་
གཞིས་སྐྱར་སོ་སོར་ལས་རིགས་གཉེན་ཏེ་འཚོ་བའི་མདུན་ལས་བཟོ་རྒྱུར་མཁོ་སྤྲོད་ཡོང་བའི་ཡིན།

འཛིན་སློབ་གི་དོས་ནས་མ་འོངས་པར་འགན་ཁུར་བྱུང་བའི་ཀྱི་གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་རུས་པ་སློབ་སླིབ་དང་།
བོད་དོན་ལྷན་ཁག་ལས་འགྲུལ་འགོ་འཇུགས་བྱས་པའི་སྐད་གཞིའི་སློབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལས་ཁུངས་ནས་གཞོན་སྐྱེས་མཉམ་
ལྷན་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལས་སློབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་སློབ་སློབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ས་ཁོངས་ཚོགས་འདུ་བསྐྱོད་གི་གྲྭ་སྤྲོད་བྱེད་བཞིན་པ་
ཡིན།

ང) བདེ་བའ་གི་གཞིས་སྐྱར་སྐྱེས་འདེད།

གཞིས་སྐྱར་ཁག་ཏུ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་ཡོང་བར་རང་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གནམ་རིག་སྐྱར་ཅིས།
ཕྱི་ལུགས་སྐྱོད་བཅོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཡར་རྒྱས་པ་འབད་བཅོམ་དང་། དུས་མཚུངས་སུ་ནད་རིགས་དང་། ལྷོས་རྒྱས་
སློབ་འགོག་གི་ལས་དོན་ལ་གཅིགས་ཆེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༡) མ་དང་བྱིས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་གཞིའི་འོག །སྐྱམ་མར་ལྟ་སློབ་དང་། ལྷན་སྐྱེད་བཅའི་སྐབས་སུ་ལེགས་
གསོ་ལ། ཐོགས་ཡོད་གྲུང་གསེང་གི་མཐུན་རྐྱེན། ལྷན་སྐྱེད་འགོག་གི་སྐྱོད་ཁབ་རིམ་ལ། ལྷན་བཅོམ་ཁང་
སོ་སོར་ཟས་བཟུང་སློབ་སློབ། སློབ་སློབ་ཡོ་བྱད་དང་ཅིང་ཆས་མཁོ་འདོན་བཅས་ལ་ལུགས་སློབ་བྱེད་
ལུས་ཡིན།

༢) ཆབ་སློབ་བཅོམ་རྒྱུར་དང་། བོད་ནས་རྗེས་འབྱོར་བ། འཁོས་དམན་བཅས་ལ་སྐྱོད་བཅོས་མཐུན་འགྲུང་
སློབ་སློབ་འབྲས་སློབ་ཚང་བར་བྱ་རྒྱུ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འདོད་མོས་གཞིར་བཟུང་
བོད་མིའི་སྐྱོད་བཅོས་ལྟ་སློབ་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ།

༧ ལྷན་གནས་བྱུང་བའི་དཔལ་འབྱོར་གོ་སྐབས་གསར་སྐྱེད།

སོ་ནམ་འདེབས་ལས་དང་། སྐྱོ་སྐྱུགས་གསོ་སློབ་དང་། དུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོང་གཉེན་བཅས་རྒྱུན་སྲོལ་འཚོ་ཐབས་ཀྱི་སྐད་
གཞིའི་སློབ་བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་ཁག་ཏུ་སྐད་གཞིའི་སྤྲོད་བཀོད་འབྲས་སློབ་ཚང་བའི་སློབ་རུས་ལུས་སློབ་སློབ་འཆམ་གྱི་ས་

ཚིགས་ཚགས་ཐབས་དང་། ཞབས་ལྷུ་ལས་རིགས་ཀྱི་ལས་ལྷུགས་ལོ་སྐབས་བསྐྱེད་ཏེ་བོད་མི་གང་མང་གཞིས་སྐྱར་ཁག་ཏུ་
ལོག་ཐབས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བྱ་ཡིན་པ་སྟེ།

༡། བཀས་སྐོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ། རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་བཀས་ཡིག་དང་། སྐྱེའོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟར་
སྐད་ཡིག་སྒྲུ་མང་ནང་མཉམ་སྲིད་ཚོགས་པའི་མཉེན་ཆས་ཤིག་བཟོ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ།

༢། བོད་མིའི་འདུ་བཀས་ཁག་ཏུ། གསོ་བ་རིག་པའི་ཕྱག་སྲོལ་དང་མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་བསྟེན་བཀས་
དང་། རྒྱལ་སྐྱབ་ཉམས་ལེན་དང་། རྩོམ་སྲིད་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ལ་བན་པའི་ལས་གཞི་འཛུགས་
གཉེར་ལ་སྐུལ་འདེད་དང་། མ་ཐུན་སྲོད། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལྡན་སོ་ནམ་དང་ས་ཚུ་བདག་གཅེས། ཆར་ཚུ་གསོག་
འཛོག་བཅས་ལ་མ་ཐུན་སྲོད་བྱ་རྒྱུ།

༣། གཞིས་ཚགས་སོ་སོའི་སོ་ནམ་སྐོབ་སྟོན་པས་གཞིས་མིའི་མངོན་འདོད་དང་། ཁྲིམ་རའི་བཀས་སྐྱར་ལ་གཞི་
བཙུག་ཏེ་སོ་ནམ་དང་སྐོ་ཕྱགས་གསོ་སྲིད་གི་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་དང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱ་རྒྱུ།

༤། དངོས་ཡོད་བཀས་སྐྱར་ལ་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ལ་ཁེ་ཉན་ངོ་སྲོད་བྱས་ཏེ། མི་མང་གིས་མོས་མ་ཐུན་ཡོད་
པའི་ཐོག །རིམ་བཞིན་གཞིས་ཚགས་ཁག་ལྷན་སྐྱེལ་ཡོང་བའི་ཕྱགས་རིང་གི་ལས་གཞི་འཆར་སྐྱིག་བྱ་རྒྱུ།

༥། ས་བཀས་བོད་མིའི་མཉམ་འབྲེལ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཚོང་སྡེ་གཞན་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་སྐོ་ནས་ས་བཀས་སུ་ཚོང་
ལས་ཀྱི་ལོ་སྐབས་གང་མང་བསྐྱེད་ཏེ་ལས་ལྷུགས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བྱ་རྒྱུ།

ལེའུ་གསུམ་པ།

འོད་མིའི་སྐྱེག་འཁྲུ་གས་ཀྱི་
འུས་འུགས་འོད་སྐྱེལ།

སྤྲིག་འཇུག་ལེགས་ལེགས་གཞི་ལ་གྲུབ་འབྲས་གཞེངས་ཐོན་ཡོང་རྒྱུ་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་འཆར་འགོད་ཚད་ལྡན་དང་ལག་
 བསྟར་ལུས་ལྡན་ཡོད་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤྲིབ་པ་ལ་སྤྲིག་འཇུག་གི་སྤོམ་གཞི་འཇུག་ཚད་དང་། མིའི་ལུས་པ་
 བོད་སྤེལ་གྱིས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་གཞན་འགག་ཆགས་ཡོད། བཀའ་འགག་ནས་སྤྲིག་འཇུག་གི་སྤོམ་གཞི་ལེགས་བཅོས་དང་
 ལས་བྱེད་པའི་ལུས་པ་མཐོང་འདེགས་བཏང་སྟེ། སྤྲིག་འཇུག་གི་ལས་དོན་འཆར་འགོད་དང་ལག་བསྟར། ཐུག་གཅོད་གི་
 གཞི་རྟེན་དུ་དུས་ནས་དུས་སུ་གྲངས་ཐོ་ཚད་ལྡན་བསྟུ་ལེན་དང་ཁ་སྐོང་བྱས་པ་བརྒྱུ་ད། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་གི་ལས་དོན་
 ཁག་ལས་ཚོད་ཡོད་པ་དང་། གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པའི་དམིགས་ཚད་བསྐྱེད་བའི་ཉེན་འཛུལ་གྱིང་ས་གནས་གཞན་དང་གོམ་པ་
 མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱ་གནད་འགག་ཆོད་པོ་ཡིན།

༡། ལས་དོན་ཐག་གཅོད་གི་གཞི་རྟེན་དུ་གྲངས་མཐོན་འབྲས་ཚད་།

ད་བར་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་ལ་ཡིད་རྫོབ་འཕེར་བའི་གྲངས་མཐོན་ཅིག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་དམིགས་ཏེ། བཀའ་འགག་
 སྐབས་ ༡༢ པའི་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་མི་འཕོར་གྲངས་བཤེར་གི་ལས་རིམ་འཆར་སྤྲིག་ལག་བསྟར་དང་དུས་མཚུངས་སུ། འཛིན་
 སྲོང་གི་ཐོན་ཁུངས་བརྒྱུད་སློབ་ལྟ་དང་། དགོན་སྡེ། ལས་བྱེད། ཉམ་ཐག། །གཞིས་སྐལ་མ་ཐོབ་མཁན་གི་གྲངས་ཐོ་བསྟུ་བྱས་ཀྱིས་སྲིད་
 བྱས་གཏན་འབེབས་དང་། ལས་གཞི་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཡོད་གྲངས་ཐོ་དུས་བསྟུན་འཇུག་
 ཚད་དང་སློང་སློན་དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་ནན་ཏན་བྱས་ཡོད།

༢། སྤྲིག་འཇུག་གི་སྤོམ་གཞི་དང་། སྤྲིག་གཞི་ཁག་ལ་དགོས་ཤེས་ཀྱི་ལེགས་བཅོས།

བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་གི་སྤྱི་ཡོངས་སྤོམ་གཞི་གང་ལེགས་ཡོད་ནའང་། ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་ལས་དོན་ཐུག་གཅོད་དང་ལག་
 བསྟར་གི་སྤོམ་གཞི་དུས་བསྟུན་ལེགས་བཅོས་བྱས་ཏེ། མི་མང་གི་སྤྱི་ཡོངས་དགོས་མཁོ་དང་། དགོས་མཁོ་གསར་པ་རྒྱས་ལོན་
 བྱས་པའི་ཐོབ་ཏུ་ལས་གཞི་འཆར་འགོད་དང་། མིའི་ལུས་པ་དང་འཇུག་རིག་ལག་རྩལ་བཀོལ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས།
 བཀའ་འགག་གིས་སྤྱི་སྤོམ་འདྲ་བའི་གི་སྤོམ་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་བྱས་ལས་གཞིའི་ལོག་། ལས་
 ཁུངས་སོ་སོ་དང་། ག་ཤམ་ལོག་སྡེ་ཚོན་སོ་སོས་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་དང་། ལས་གཞི་གསར་པ་ཐུག་གཅོད་ལ་འགག་ཁུངས་ལེན་
 དགོས།

དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཀྱི་འགན་ཁུར་གཅོ་བོ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཆེད་བཅུགས་སྡེ་ཚོན་དང་། ཆེད་

ལས་སྡེ་ཚོན་ཁག་གི་རྣམས་པ་ཚེད་ལས་ཀྱི་ཐོག་སྤྲངས་སྐབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱུན་ཐབས་ལ་དམིགས་ཏེ། བཀའ་འགག་གིས་ལས་ཁུངས་སྤངས་མ་ཐག་པ་ནས་ལས་འབོར་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་གི་ཆ་རྒྱུན་ལག་བསྟར་ཞུས་ཐོག། ལས་བྱེད་པའི་སྤང་དོར་དང་ཐོབ་ཐང་སྒྲིག་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་ལོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྒྲིག་གཞི་དང། ཅ་འཛིན་བཀོད་ཁྲབ་ཁག་བཅས་ལ་དོན་ཀྱིས་བསྐྱར་བཅོས་གཏན་འབེབས་བརྒྱུད་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་རྣམས་ལྡན་ཡོང་ཐབས་འབད་བཅོམ་བྱས་ཡོད་ལ། ད་དུང་ལྷ་མ་ཐུང་ཉམས་སྐྱོང་དང། འགྲུར་འགྲོས་ལ་དབག་པའི་དུས་བསྐྱུན་ལེགས་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

༡། ལས་དོན་བྱེད་སྒྲིག་གི་ལམ་ལུགས་ཚད་ལྡན།

བཀའ་འགག་གི་མི་མང་ལ་སྲི་ཞུ་ཞབས་འདེགས་རྣམས་ལྡན་བསྐྱུན་རྒྱུ་འདེགས་ཚད་མངོན་འགྱུར་ཡོང་ཆེད། འཛིན་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ཚད་ལྡན་དང་རྣམས་ལྡན་ཡོང་བ་ལ། བཀའ་འགག་གི་ལུགས་རིང་གི་སྲིད་བྱས་ལོག། འབྲེལ་ཐོགས་སོ་སོས་ལས་གཞི་ཁུངས་འཕེར་ཡིན་མེད་དེ་ཞིབ་དང། ལག་བསྟར་ཚད་ལྡན་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་རང་འཕྲིའི་ལས་འགན་གཡོལ་མེད་དུ་བརྩིས་ཏེ་མི་མང་ལ་སྲི་ཞུ་སྐྱབ་དགོས། བཀའ་འགག་གིས་ལས་བྱེད་གནས་སྡོམ་བྱེད་སྤངས་ལ་དབྱེད་ཞིབ་བཀྱིས་ཏེ། སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྷན་ལྷན་གནས་རིམ་དང་དེ་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་ཚུལ་གནས་སྡོམ་འགན་ཁུངས་བཀའ་སློན་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དབང་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་ཚུངས་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང། ཚབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འབྲེལ་མ་ཐུང་ལམ་ལུགས་བཅོས་ཐོབ་ཐོག། སྒྲི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འབྲེལ་མ་ཐུང་གི་འགོ་ལུགས་འེག་ཀྱང་བཅོ་འཆར་ཡོད།

༢། ལས་གཞི་ཁག་དུས་ལྡན་བྱེད་འབྲིང་གི་འཆར་འགོད་དང། ལག་བསྟར་མཚུགས་སྐྱོང་ཚད་ལྡན།

དདུལ་རྩིས་སྒྲིག་ལམ་ནང་གསལ་དང་རྩིས་རྒྱག་ལམ་ལུགས་འཇུག་ཚད་ཡོང་ཆེད། ༢༠༡༣ ལོའི་སྔོན་རྩིས་གོས་ཚོགས་སུ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ལོ་ངོ་ ༣༠ རིང་གི་མ་དདུལ་གནས་སྤངས་སྟོན་ཐོ་སྟོན་སྒྲིག་ཞུས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། གོས་ཚོགས་སུ་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་ལྟར། ༢༠༡༤ ལོའི་སྔོན་རྩིས་གོས་ཚོགས་སུ་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་སྟོན་ཐོ་ཞིག་ལུལ་ཡོད།

མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་གཤམ་ནས་སྤེད་དང། བཀའ་འགག་གིས་སྤེད་ནས་གཤམ་དུ་འཆར་འགོད་བྱས་པའི་ལས་གཞི་ལམ་ཆེ་བ་འགྲུང་འགྲུར་ལོ་གསུམ་ནང་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་དང། བཀའ་འགག་གིས་གཤམ་གནད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ཐོར་དོས་འཛིན་བྱས་པའི་ལས་གཞི་ཁག་ ༢༠༡༣-༢༠༡༤ རྩིས་ལོའི་ནང་འགོ་འཇུགས་བྱེད་འཆར་ཡིན།

བཀའ་འགག་གིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཇུགས་ནས་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་འགྲོངས་བྱེད་བཞིན་པའི་སྒྲོག་ཟ་དུལ་སྤངས་

གཏན་འགོག་གི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུ་འགྲོངས་ནན་པོ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ང་ཚོས་གཟི་བརྗིད་དུ་སྐོམ་ཚོགས་པའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་ཡིན། རང་ཁ་རང་གསོ་དང་མ་འོངས་པར་རྒྱུན་མཐུན་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད། དང་རྒྱངས་དབྱ་དངུལ་ལག་དེབ་འགྲེམས་སྲོད་དང། དབྱ་དངུལ་བསྐྱུ་རུབ་གྱི་བྱ་རིམ་སྐབས་བདེ་བཟོས་ཟེན་པ་དང་ཆབས་ཅིག། དབྱ་དངུལ་འབྲུལ་ཚད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཚད་གསལ་ཆག་ཡང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་བཅོས་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཐུབ་ཡོད།

ང་ཚོས་བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་གཞིས་སྡོལ་བའི་གཞིས་རྒྱུར་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་གཞིས་ཚགས་ལ་རོགས་རམ་གནང་བཞིན་པ་དེར་ལེགས་གསོལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱུ་བཞིན་ཡོད་ལ། བོད་རིགས་གཞན་གང་མང་གིས་དེ་ལྟར་གནང་ཐུབ་པའི་འབོད་སྐྱེལ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཁག་ནས་ཀྱང་སྤྱི་སྤུན་ལས་དོན་གྱི་ཆ་ཤིངས་སུ་རྒྱས་འཕོགས་དང། ཀྱན་གསོ་ཁང་ལ་ལྟ་སྲོད་རོགས་པར་གནང་རྒྱུའི་རེ་སྐྱེལ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

༥༥ ལས་བྱེད་པའི་རྒྱས་རྒྱལ་མཐོན་འདེགས།

བཀའ་ཤུགས་གིས་ལས་བྱེད་ཚོར་སྲོད་གསོག་དང། ཟབ་སྲོད་གི་མཐུན་སྲོད། ལས་བྱེད་དང་མི་མང་དབར་འབྲེལ་གཏུག་གི་གོ་སྐབས་གང་མང་བསྐྱུ་གྱི་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་བྱུ་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ལས་འགན་རོ་འཕྲོད་པ་དང། ཁོར་ཡུག་རྒྱས་ལོན། དཀའ་ངལ་ལ་རོས་འཛིན། ཐག་གཅོད་གྱི་རུས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཐོག། སོ་སོ་དང་འགན་ཁུར་བྱ་ཡུལ་དབར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་དང། མི་མང་གི་དངོས་ཡོད་དགོས་མཁོ་རྒྱས་ལོན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།

༥༦ བྱངས་རིག་ཅན་དང་སློབ་རྒྱལ་བརྒྱད་འཛིན་སྲོད།

སློབ་རྒྱལ་བརྒྱད་འཛིན་སྲོད་ནི་གོ་ལ་མེལ་པའི་འཕེལ་འགྲོས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཛོར་འགྲེམས་སུ་གནས་པའི་བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཚོན་ན་སློབ་རྒྱལ་བརྒྱད་འཛིན་སྲོད་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ལས་ཚོད་ཆེ་བ་དང་གོ་ཚོད་པོ་ཡོད། ང་ཚོས་ལས་ཁུར་འགོ་བཙུགས་ནས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དབུས་ལས་ཁུངས་ནང་ཁུལ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སློབ་རྒྱལ་ཡིག་འབྲུལ་བཟོས་ཏེ་ཤོག་བྱ་བའོལ་སྲོད་ཉུང་འཕྲིད། ལས་ཚོད་གོང་མཐོར་བཏང་ཡོད་ལ། མི་འགྲུངས་བར་གཞིས་སྐྱར་ཁག་དང་སྐྱེ་ཆ་བཞོན་ཁང་སོ་སོར་ཡང་དེ་ལྟར་ལག་ལེན་བསྐྱར་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང། ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུ་བའི་སློབ་རྒྱལ་བརྒྱད་འཛིན་སྲོད་ལ་ཕན་པའི་མཉམ་ཆས་བཟོ་སྐྱུན་ལའང་མཐུན་སྲོད་བཞིན་པ་ཡིན།

བཀའ་ཤུགས་གིས་ཡིག་ཚགས་རྣམས་ཁྲངས་རིག་ཅན་དུ་སྐྱར་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་དང། བཅོས་པའི་རིག་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་སྐྱེལ་འདེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། བོད་ཡིག་གི་ཡིག་རྙིང་ཡོད་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཁྲངས་རིག་ཅན་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་རྒྱས་ལོན་བྱུང་མཚམས་མ་

འོངས་པར་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་འཆར་ཡོད།

༡༠༢༣ ཟླ ༡ རོའི་ནང་། བཀའ་ལག་གིས་བོད་རིགས་བརྗེ་འཕྲིན་ཚན་རིག་ཆེད་ལས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཟེངས་དང་པོ་
སྐོང་ཚོགས་བྱས་ཏེ། མིའི་རྒྱས་ལྷན་པས་དང་། ཁོ་རང་ཚོའི་འཛོལ་རྩལ། མ་འོངས་པར་འགྲུལ་རིས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་
ལས་གཞིའི་ཐོག་བོད་མིའི་སློབ་འཇུགས་དང་མཉམ་ཁུབ་བྱེད་སྟོབས་སྐོར་གོ་བསྐྱར་བྱུང་ཡོད་ལ། ལས་བྱེད་པར་སློབ་རྩལ་
བརྒྱད་འཛིན་སྐོར་ཐོག་ཟབ་སློབ་སྤྲད་དང་སློབ་འཆར་ཡོད།

བོད་མིའི་སློབ་འཇུགས་ཀྱི་ཀམ་མུར་ཁར་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཅ་དངོས་ཉོ་སྐྱབ་དང་། བཀོལ་སློབ་མཉམ་ཆས་གསར་
སྣེ་བྱེད་སྐོར་མས་ཀམ་མུར་ཁར་སྤེ་ཚན་ནས་འགན་ཁུར་སྐྱབས་ཏེ། བོད་ཚད་རན་པོ་དང་མ་ལག་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་བྱེད་
རྒྱ་དང་། སྤེ་ཚན་འདིས་ལས་ཁུངས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་སྟབས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་འཇུག་གི་ཡིན།

ཕྱགས་དམིགས་དོན་འབྱེད།

བཀའ་ཤག་གི་སྤྱི་ཡོངས་ཕྱགས་དམིགས་བཀོད་པའི་ཡིག་ཆ་འདིས། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་དང་འབྲེལ་ཐོག་པ་ཡོངས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ལོ་ཤེས་ནང་བཀའ་ཤག་གི་ལས་དོན་ཁ་ཕྱོགས་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགོ་མིན་ཤེས་རྟོགས་སྤུངས་ཆུ་མ་བཟད། འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་སྤོངས་དང་ལས་གཞི་འདི་དག་ལག་བསྟར་སྐབས་སུ་ཡིག་ཆ་འདི་ཅ་འཛིན་ལ་པན་ཐོགས་ཡོང་ངེས།

བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་དུས་བསྐྱེད་མདུན་སྐྱོད་ཆེད་འགྲུར་འགོས་ཀྱི་རྗེས་ཚད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་གཏོང་དགོས་ངེས་ལ་བརྟེན། ད་ལྟ་འགོ་བཞེད་པའི་ལས་འཆར་ཁག་ཅིག་ཕྱགས་དམིགས་ཡིག་ཆ་འདིར་མ་བཀོད་པ་ཅེས་གྲིས་སྤང་ཚུང་བཏང་བ་ཞིག་མིན་པར། ལས་འཆར་འགོ་སྤེལ་ནམས་རྒྱས་བཤད་མ་དགོས་པར། འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་འཆར་གཙོ་གནད་རིམ་པ་དང་། བྱེད་ཐབས་གསར་བ་གཙོ་གནད་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཅེས་འདོན་བྱས་ཡོད།

ལས་ཁུངས་སོ་སོས་བཀའ་ཤག་གིས་འཆར་འགོད་བྱས་ཐོབ་པའི་ལས་གཞི་ཁག་ཅིས་ལོ་རེ་རེ་བཞེད་ལག་བསྟར་མཚུགས་སྐྱོང་ཚད་ལྡན་ཡོང་བའི་འགན་སྲུང་དགོས་སྐབས། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་དང་། མང་ཚོགས་ཚང་མས་ཕྱགས་དམིགས་ཡིག་ཆ་འདིའི་ནང་དོན་ཤེས་རྟོགས་དང་རྒྱས་ལོན་བྱས་པའི་ཐོག་ནས། འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ཐོག་ཕྱར་གྱི་མཉམ་འདེགས་བྱེད་དགོས།

གཞིན་སྐྱེལ།

སྤྱི་ཚོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐབས་མཁས་ཕྱགས་རྗེའི་དབུ་འབྲིང་ལམ་སྟོན་དང་། བོད་མི་གཞུང་གི་གཉིས་དང་། སྤྱི་གཞུང་ཁག ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྤྱིལ་ཁག ། བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོགས་ཚོགས་ཁག་བཅས་ལྷན་མོང་གི་འབད་བཅོལ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚད་རྒྱུན་འབྲོངས་དང་། བོད་མི་དེགས་ཀྱི་དོ་བོ་འཚོ་གནས་ལུགས་ལོད་ཅིང་། བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་ཁག་སྲ་བརྟེན་ཡོང་རྒྱུར་ལུ་མ་ལུང་ལུ་ས་ལ་མཉམ་སྦྲངས་དགོས་གཤམ་ལ་བརྟེན། བོད་མིའི་སྤྱིལ་འཇུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དུགས་དམིགས་ལྡན་མཁས་མངོན་འཇུར་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡོང་བའི་གཞིན་སྐྱེལ་ལུ་རྒྱ་ལོན།

༡། སྤྱི་གཞུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཁག་ལ།

ང་ཚོས་སློབ་རྟུན་འགྲུར་མེད་ངང་འཚེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་གཞི་རྩར་བརྱུང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་སྤྱི་གཞུང་རྒྱུན་འབྲོངས་ལུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་གཉིས་པན་དང་། རྩོམ་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་རྒྱལ་ཚོད་རྩོག་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དུ་བའི་ཐབས་ལམ་ཉག་ཅིག་དེ་ཡིན། བོད་འདི་རང་བཅོལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པའི་ཉམས་ཞིབ་ལུ་བོད་མི་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་ལངས་སྤོགས་དང་རིན་ཐང་ལ་དོས་འཛིན་ཡོང་བའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་སྟབས། ད་ལྟ་བོད་ནི་བཅོལ་བརྱུང་བུས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱབས་ལ་དོས་ཡེན་དགོས་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་དུ་བཅི་གི་ཡོད། འབྲེལ་ཐོགས་ཚོས་བོད་མི་ལྡན་ལྗང་རྒྱ་ནག་སྤྱི་གཞུང་གི་མཐར་གཅོད་དོག་ནས་གཞོད་འཚེ་ཐོག་མཁམ་ཁོ་ན་ཅམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་ནག་བཟང་སྤོགས་སུ་འགྲུར་བ་གཏོང་བར་དོགས་སྐྱེ་བྱེད་མཁམ་ཞིག་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་གྱི་དུ་བའི་གཤམ་ལ།

༢། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལུ་གཞུག་ལས་འགུལ་བར།

བོད་དོན་ལུ་གཞུག་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁམ་བོད་མི་དང་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་བ་ཚོས་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བརྟུན་བརྱུང་གིས་བོད་ནང་ཕྱག་སྤོང་སྤོང་བཞེད་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་རང་དབང་གི་མགྱོག་ཚབ་པ་བྱས་ཏེ། སོ་སོའི་གཞུང་དང་། རྩོམ་ཚོགས། རྫོང་འདོན་སྡེ་གནས། གསར་འགྲུར་བརྒྱུད་ལམ་བཅས་པར་དུས་ཐོག་ཏུ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མཁོ་འདོན་དང་། གསེད་བཟོལ་བྱས་ཏེ། བོད་དང་རྒྱ་གཞུང་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱི་གཞུང་ལ་བཟང་སྤོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལུ་འདོན་གཤམ།

༡། རོགས་ཚོགས་ཁག་ལ།

མོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་དང་། མོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་ལོ་ལོ་འཚོ་གནས་འགན་སྲུང་སྦྱང་། ང་ཚོ་དང་ལག་གཏང་སྤེལ་ཏེ་རྒྱན་གནས་སྐབས་པའི་མོད་མིའི་གཞིས་སྤར་འཇུགས་སྐྱེན་ལ་རུས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གལ།

༢། སྤྱི་ཚུལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ།

དུགས་དམིགས་འདི་དག་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་མཁན་གཙོ་བོ་ནི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་གཞིར་བརྟུང་གཞན་པན་དང་། བྱང་བདེན། ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་ཀྱི་སློན་སྤྱི་ཚུལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་དགོས།

༣། མོད་མི་ཡོངས་ལ།

ང་ཚོ་ཆེག་སྤྱིལ་དང་། རུས་པ་མཉམ་སྦྲུངས། སྤྱི་པའི་ཁེ་ཕན་འཚོལ་སྐྱབ་ལ་ཁ་གཏད་པའི་སྐྱེན་མོང་གི་གྲོས་འགོ་འདིར་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས། རྒྱ་ཆེ་ས་དང་། མ་འོངས་རྒྱང་རིང་གི་དུགས་དམིགས་འདི་དག་དོན་འཁྲུལ་ཡོང་བ་ལ་ཚང་མས་སྲུང་བ་བྱ་འདེགས་གནང་གལ།

- ང་ཚོ་མི་འདྲ་མཉམ་སྲིད་འདེའི་ནང་མང་གཙོའི་འོས་བསྐྱེའི་ལམ་ལུགས་ཁྲིད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་གཅིག་བྱ་དེ་ཡིན།
- སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རིམ་བར་དུ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་གྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་རིམ་བཤོ་སོའི་ལས་དོན་འགན་ཁུར་གྱེད་ཀྱི་ཡོད།
- གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་དང་། སྤྱི་མང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོན་ལུགས་ལྡན་པའི་མང་གཙོའི་འཛིན་སྲོང་འཇུགས་སྲོང་ཐོག་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་བྱེད་ཀུས་འདོན་བཞིན་ཡོད།

བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་།

- མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པས་འདེམས་སྐྱབས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ཆེད་བཅུགས་ཀྱིས། ཚོགས་ཚུང་དེས་ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་བྲིམས་ཞིབ་བ་ཆེ་བ་དང་། བྲིམས་ཞིབ་པའི་འོས་མིའི་མཚན་གཞུང་གོས་ཚོགས་སུ་སྟོན་སྲོན་ལུས་པར། གོས་ཚོགས་སུ་མང་མོས་པལ་བའི་ཐོག་ནས་འདེམས་ཐོན་ཡོང་རྒྱ།
- ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་བཅའ་བྲིམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བརྗོད་གྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་། སྤྱི་མང་ཁ་མཆོད་འཛིན་སྲོང་གི་གནད་དོན་དང་འགྲེལ་བའི་ཁ་མཆོད་རིགས་ཐག་གཅོད་གྱེད་ཅིང་། ས་གནས་སུ་ཡན་ལག་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་རིམ་བཤོ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་སྤྱི་མང་ཁ་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་གར་ཡུལ་བྲིམས་ནང་གསལ་བའི་འདུམ་འགྲིག་བྲིམས་ཡིག་དང་གོ་མཚུངས་ལག་བསྟར་གྱེད་བཞིན་ཡོད།
- བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་བཅུགས་ནས་ད་བར་ཁ་མཆོད་གངས་ ༡༡ ལས་བྱུང་མེད།

བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བྲིམས་བརྗོད་སྟེན་ཚོགས།

- བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྟེན་ཚོགས་སུ་སྤྱི་འཇུག་གངས་ ༤༥ ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཡུན་ཚད་ལོ་ལྔ་དེ་ཡིན། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གི་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ནས་སྤྱི་འཇུག་སུམ་ཅུ་དང་། ཚོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ནས་སྤྱི་འཇུག་བཅུ་འདེམས་དགོས་ཤིང་། བྱང་དང་ལྷོ་ཨ་རི་ནས་སྤྱི་འཇུག་གཉིས་དང་། ཡུ་རོབ་དང་ཨ་ཕི་རི་ཀ་ནས་སྤྱི་འཇུག་གཉིས། ཨོ་སི་ཀྱི་ཡི་ཨེ་ལེ་ཡའི་ས་ཁུལ་ནས་སྤྱི་འཇུག་གཅིག་བཅས་བོད་མི་གནས་ཡུལ་ས་ཁོངས་དེ་དག་དུ་ཚོལ་ཁ་ཚོས་ལུགས་དབྱེད་མེད་ཀྱིས་འདེམས་དགོས།

- སྤྱི་འཇུག་རྣམ་པ་ལས་ཡུན་རིང་བོད་མི་འདུ་སྲོད་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་ས་བགོས་འཚམས་གཟིགས་ཐངས་གཉིས་རེ་ཕེབས་སློབ་ཡོད།
- སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་སླེབ་པོ་གྲོས་ཚོགས་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱེད་པ་ཡིན།
- ལོ་རེར་གྲོས་ཚོགས་ཐངས་གཉིས་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། ཕྱི་རྒྱ་གསུམ་པའི་ནང་སྡོན་ཅིས་གྲོས་ཚོགས་དང་། ཕྱི་རྒྱ་དབུ་པའི་ནང་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡེམས་ཐོག་སྡུན་ཚོགས་གནང་བཞིན་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་མ་འཚོགས་པའི་སྐབས་སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་སླེབ་པོས་གཙོ་སྲོད་འོག་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་མི་བརྒྱ་གཅིག་གིས་ཉིན་རེའི་ལས་དོན་གནང་དགོས་ཤིང་། རྒྱུན་སྡུན་ལས་དོན་ལ་མ་ཟུན་འགྲུར་བྱུག་རོགས་ལུ་མཁན་ཚོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་གཏན་འཇགས་བྱས་ཡོད།
- གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་འཇུག་སྡུན་ཚོགས་སྟེ། སྤྱི་འཇུག་རྣམ་པས་སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱད་ཅུམ་སྟུགས་ཀྱིས་འོས་ཤོག་འཕེན་རྒྱུར་ཐོབ་ཐང་གཅིག་མཚུངས་ཡོད།
- རྒྱ་བབ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་ས་གནས་འཇུག་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། གཞི་རིམ་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞུགས་དེ་བརྒྱ་གསུམ་ནས་ད་བར་ལོ་རེ་སྟུམ་ཅུ་ཅུམ་རིང་རང་འཁྲིའི་བྱེད་སློབ་རྣམས་ཚོགས་ཚུད་དུ་འགོ་བཞེན་ཡོད།
- བོད་མིའི་འདུ་གནས་ཁག་སོ་སོར་དང་རྒྱངས་དབྱ་དབྱུལ་བསྟུ་འབྱུལ་གྱི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་བོད་རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་ནི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྡུན་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་ཡིན།
- བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྡུན་ཚོགས་ནས་རང་དབང་ལུང་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཇི་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཟོ་དང་། སྡོན་ཅིས་དང་སྤྱི་བྱས་གཏན་འབེབས། འཛིན་སྲོད་གི་ལས་དོན་ལ་སྤངས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་རང་དབང་རང་གནང་གི་ཡོད།

འཛིན་སྲོད་བཀའ་ཤག

- ལས་ཡུན་ལོ་ལྔ་རེ་ཡིན་པའི་བཀའ་ཤག་གི་འགོ་འདོམས་སྤྱི་སྲོད་ནི། འཇམ་སྤིང་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་གནས་འཁོད་བཅའ་ཁྲིམས་བོད་མི་ཚོས་མི་རེར་འོས་ཤོག་རེའི་ལམ་ནས་འོས་འདེམས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་ཚོགས་པ་མེད་སྟབས་སྤྱི་སྲོད་གི་འོས་མིར་བཞེད་ས་རྒྱུར་གདོང་ལེན་བྱེད་སློབ་ཏུ་ཅང་མང་།

- ཚོས་རིག་དང་། བདེ་སྲིད། དཔལ་འབྱོར། ཤེས་རིག །བདེ་སྲིད། སྤྱི་དྲིལ། འབྲོང་བསྟེན་བཅས་ལས་ཁུངས་
བདུན་གྱི་བཀའ་སློབ་རྣམས་སྲིད་སྲོལ་གིས་གྲོས་ཚོགས་སུ་མཚན་འདོན་གནང་བར་སྤྱི་འཐུས་སུ་རུང་གིས་
དགག་བྱ་བུས་ཆེ་འོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་མང་མོས་པལ་བ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན།
- སྲིད་སྲོལ་དང་བཀའ་སློབ་རྣམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ཆ་ཤིག་ལེན་ཚོག་གི་ཡོད་ནའང་འོས་བསྐྱེད་
ཐོབ་ཐང་མེད།
- བཀའ་ཤག་ལ་ཡུན་རིང་ལུས་པའི་བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྒྱུ་དེ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་རྒྱུ་དང་། བཅོམ་བྱོལ་
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་ལ་ལྷ་སྲོལ་བཅས་ལས་འགན་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད།

རང་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོན་གསུམ།

- དབུས་འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་ལ་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་འོས་བསྐྱེད་བྱེད་སློབ་ཡོངས་རྫོགས་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་འགན་
དབང་ཡོད། འོས་བསྐྱེད་འགན་འཛིན་དང་འགན་འཛིན་ལས་རྫོགས་གཉིས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སམ་དེའི་རྒྱུན་
ལས་ནས་བསྐོས་གཞག་བྱེད་ཅིང་། འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་ནས་སྲིད་སྲོལ་དང་། སྤྱི་འཐུས། སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
ཚོགས་གཞོན་པ་གནས་འཐུས་མི་དང་། དེའི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་པ་གནས་འཐུས་འགོ་འཛིན་དང་ལས་
རྫོགས། ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་བཅས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་དང་། མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱེད་བཅས་ལ་
འགན་ཁུངས་ལེན་པ་ཡིན།
- ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོས་ལྷན་ཁང་གིས་ལས་བྱེད་གསར་འདེམས་དང་གནས་སྤོང་། ཀྱས་ཡོལ་བཅས་ལ་འགན་
ཁུངས་ལེན་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ལས་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ས་མིག་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཉར་ཚོགས་གནང་བཞིན་ཡོད།
- སྤྱི་ཁྱབ་ཚིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གིས་གྲོས་ཚོགས་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་གི་ཚིས་ལོ་སོ་
སོའི་སློབ་ཚིས་བཀའ་འཁྲོལ་སྤུལ་བ་རྣམས་འགོ་བློན་ཚུལ་བཞིན་གཏོང་གི་ཡོད་མེད་ཚིས་བཞེད་ནན་ཏན་བྱེད་
ཅིང་། ང་ཚོའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ནང་སྐོག་ཟུལ་སུངས་ཀྱི་གནད་དོན་ཏེ་ལམ་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་ཚིས་ཞིབ་ལས་
ཁུངས་དང་། ལས་བྱེད་པ་སོ་སོའི་བཟང་སྲོད་ཀྱིས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བྱུང་ལུང་། ལ།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འབེལ་རིམ།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ནི། རྒྱ་ནག་ནང་མའོ་ཅི་ཏུང་གིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ཚ་ཚ་ལུང་ལུང་
ངང་སྐྱེལ་བཞེན་པའི་སྐབས་ཏེ། བརྒྱ་ཐལ་ལྷ་མའི་ལོ་རབས་ ༥༠ པའི་འགོར་སྤྱི་ནོར་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གིས་དགོངས་བཞེད་འདོན་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེར་མོད་དང་བོད་མིའི་ངོ་བོར་གསོ་བཅས་བྱེད་
ཐབས་མེད་པའི་གནོད་འཚེ་སོག་བཞེན་པའི་སྐབས་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཞི་བའི་དོན་ཚན་ལྷ་འདོན་གནང་
མཛད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སི་ཏུ་མི་རྣམས་ལྷ་འདོན་གོས་ཚོགས་སུ་གོས་འཆར་འདོན་གནང་མཛད་པ་དེ་དག་ནི་དབུ་
མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་མང་གཞི་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ནང་། སྤྱི་ནོར་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་མ་འོངས་ཁ་
ཕྱོགས་རི་འདྲ་ཞིག་འཛིན་དགོས་མིན་བོད་མི་ཚོས་མང་མོས་ཐག་གཅོད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་བསྩལ་བ་ལྟར།
མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྟུ་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར། བོད་མི་པལ་ཆེ་བས་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་
ཐག་གཅོད་གང་མཛད་འོག་འར་སློང་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་ཤོག་ལུལ་འཕྲོར་བྱུང་བ་བཞིན། མི་མང་གི་འདོད་འདུན་དེར་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༥ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྤྱི་མོས་གཏན་འབེབས་གནང་བར་བརྟེན། ལ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུན་འབྲེངས་གནང་བ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གས་ནས་སྲིད་བྱུས་དེ་
མཇུག་སློང་བྱེད་བཞེན་པ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ནས་ ༢༠༡༠ ལ་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་བྱེད་སྐབས། རྒྱ་གཞུང་གིས་བཏོན་པའི་ཆ་
རྒྱུན་ཞིག་ནི་བོད་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་འཕམ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ནན་བརྗོད་བྱས་པ་དང་། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་
འདས་ཐེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལོ་རྒྱུས་མཁས་དབང་ཚོར་ཐག་གཅོད་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ལས། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་མ་འོངས་
བོད་མིའི་འདུན་ལམ་ཡིན་པའི་བརྗེ་ལན་གསལ་བོ་སྤྱད་ཐུབ་ཡོད་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་རང་སློང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་པེ་ཅིང་གི་འགོ་བྱིད་ཚོར་སྤྱད་དེ། བོད་མིའི་གཞི་རིམ་
དགོས་འདུན་རྣམས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་གི་འགོ་བྱིད་ཚོར་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་སེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
འདུན་པ་མེད་རྒྱུ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ནས་བརྒྱུད་ད་བར་འབྲེལ་མོལ་འགག་བསྟུན་ཡོད།

Tibetan Settlements in India, Nepal & Bhutan

